

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Vedlegg

Sikkerhet gjennom holdninger

Vedlegg til hovedprosjekt utført ved
Høgskolen Stord/Haugesund – Studie for ingeniørfag

Studieretning: Sikkerhet, HMS

Av: Frode Wareberg
Eirik Eikehaugen

Kand.nr.

53

Kand.nr.

35

Haugesund

Våren 2005

Vedleggsliste:

V1 SVARENE FRA DE ELEKTRONISK POSTDISTRIBUERTE INTERVJUENE	2
V2 SVARENE FRA DYBDEINTERVJUENE:	15
V2.1 TRENDER OG SAMMENDRAG AV RESULTATENE FRA DYBDE INTERVJUENE	33
V2.1.1 Svar og uttalelser som angår RUH:	33
V2.1.2 Svar og uttalelser som angår sikkerhetsvaktene/blåjakkene:	33
V2.1.3 Svar og uttalelser som angår null skade målet:.....	34
V2.1.4 Diverse svar og uttalelser angående HMS:	34
V3 SAMLEDE RESULTATER FRA SPØRRESKJEMA:	35
V3.1 EVALUERING AV RESULTATER I SPØRRESKJEMA:	38
V4 FORSØK	49
V4.1 FREMGANGSMÅTE VED STØVMÅLING	49
V4.2: BILDER	50
V4.3 RESULTATER:.....	51
V4.3.1 Graf over støvkonsentrasjon over tid	51
V4.3.2 Antall fremmedlegemer.....	52
V4.4 SAMMENDRAG AV OPPFØLGENDE INTERVJU MED ØYESPESIALIST:.....	52
V5 STATISTIKK VED KÅRSTØ	53
V5.1 SKADEFORDELING	53
V5.2 RUH	53
V6 PROSJEKTETS FREMDRIFTSPLAN	54

V1 Svarene fra de elektronisk postdistribuerte intervjuene

I dette kapittelet presenteres alle spørsmålene vi stilte, samt svarene vi fikk fra LM. Hensikten er her tatt med for å forklare hvorfor vi i utgangspunktet stilte de forskjellige spørsmålene.

Spm.1a	Hva mener du er hovedfokuset med tanke på sikkerhetsarbeidet på Kårstø?
--------	---

Hensikt:

Avdekke hva fokuset er. Se på hvordan dette samsvarer hos de forskjellige lederne, og se om det er sammenlignbart med hvordan arbeiderne ser på sikkerhetsarbeidet (dybde intervju og spørreskjema spørsmål 10, 11 og 17)

Pers.Nr:	Svar:
1	Null skade på personell og utstyr.
2	Personskader
3	Økonomi/ regularitet har lenge hatt hovedfokus. Det ser ut til dreie mer mot også å ta vare på menneskene i virksomheten/ omgivelsene
4	Unngå skade på personell, miljø, materiell.
5	Stort fokus på fallende gjenstander. Sikring av alle løse gjenstander og kritisk til presenning i høyden. Ved vind tar presenningen tak i gjenstander og de kommer i bevegelse.
6	Hovedfokuset er satt på menneskene, at ulykkestallene skal ned.
7	Hovedfokuset etter min mening må være null filosofien, levende og troverdig HMS arbeid i alle ledd i en organisasjon. Viktig at hver enkel av oss skal komme like hel hjem som når vi kom på jobb om morgenen
8	Opplæring, bruk av verneutstyr, bruk av prosedyrer ved alt arbeid i anlegget
9	Unngå skade på personell og utstyr.
10	Ingen skader på mennesker og utstyr
11	Ingen skader
12	STATISTIKKEN! (mener ikke at det bør være sånn)
13	Jeg mener det er atferd og kommunikasjon
14	Hovedfokuser er den enkeltes sikkerhet, og derved også anleggets sikkerhet. Enhver skal føle seg trygg på at sikkerheten kommer først
15	Ingen person og materielle skader.

Spm.1b	Dersom du skulle rangert de 3 viktigste fordelene/årsakene til å opprettholde HMS – forholdene på et topp nivå, hva ville disse være? (Eksempelvis: ulykker er kostbart, lav h-verdi er ofte betingelse for kontrakter, god HMS er god markedsføring, god HMS er lønnsomt, myndighetskrav, ønske om å fremstå som en sikker/trygg arbeidsplass, med mer!)
--------	--

Hensikt:

Henger sammen med spørsmål 1a. Hensikten er å avdekke hva fokuset er, samt se hvilke fordeler lederne/mellomlederne ser med HMS.

Det er interessant å se om svarene fra de forskjellige lederne er sammenlignbare. Viser hvilke holdninger som er mest gjeldene hos ledere.

Pers.Nr:	Svar:
1	1. Ønske om å fremstå som en sikker/trygg arbeidsplass 2. HMS er god markedsføring 3. God HMS er lønnsomt
2	1. Lav H - verdi som er betingelse for kontrakter 2. Lønnsomhet 3. Attraktiv arbeidsplass
3	1. Trygg arbeidsplass, som også ivaretar helsen til de som jobber her. Det må ikke være en urimelig belastning på miljø. Det samme må være gjeldende for omgivelsene til anlegget. 2. HMS er lønnsomt når det er rett fokus 3. Økonomi: et godt nivå i HMS er en betingelse for å drive slike anlegg Kommentar: HMS - faktorene har ingen verdi i seg selv, de er <u>kun</u> et mål på om hvordan tilstanden er. Fokus må dreies mer mot gode løsninger/arbeidsmåter(positiv vinkling)
4	1. Ulykker kan unngås, derfor unngår vi dem Alle! 2. God HMS er også et godt og trygt arbeidsmiljø for den enkelte. 3. God HMS sikrer både bedriften og de ansatte.
5	1. Ønske om å fremstå som trygg arbeidsplass 2. Betingelse for kontrakter 3. Lønnsomt myndighetskrav Eventuell kommentar: Sikkerheten for arbeidstakerne er viktigst. Hvis ikke HMS er god mister vi kontrakter og jobbene våre blir utsatt.
6	1. Ønsket om en sikker arbeidsplass. 2. God HMS er god markedsføring. 3. God HMS er lønnsomt Eventuell kommentar: Disse tre punktene går hånd i hånd, en god arbeidsplass er fint og markedsføre Og blir dermed lønnsomt.
7	1. Ønske om å fremstå som en sikker/trygg arbeidsplass 2. God HMS er lønnsomt og god markedsføring 3. Ulykker er kostbart, lav h-verdi er ofte betingelse for kontrakter

8	<p>1. Arbeidsplassen skal være et trygt sted for den enkelte, og her skal det ikke skje ulykker eller skader, dvs. en arbeidstaker skal kunne utføre sitt arbeid uten å føle frykt for sin egen/andres sikkerhet.</p> <p>2. Skader er kostbare, både for den enkelte og for samfunnet og må derfor unngås.</p> <p>3. Utslipp til miljøet bør begrenses så langt som praktisk og økonomisk mulig</p>
9	<p>1. Hensyn til arbeidstakere. Skal ha en trygg arbeidsplass.</p> <p>2. HMS er god markedsføring</p> <p>3. Er ofte grunnlag for kontrakter</p>
10	<p>1. HMS er lønnsomt</p> <p>2. Ønsker å fremstå som en trygg arbeidsplass.</p> <p>3. En betingelse for nye kontrakter</p>
11	<p>1. Ønske om å fremstå som en sikker/trygg arbeidsplass</p> <p>2. Ulykker er kostbart</p> <p>3. HMS er god markedsføring</p>
12	<p>1. Sikker og trygg arbeidsplass</p> <p>2. -</p> <p>3. -</p>
13	<p>1. Ønske om å fremstå som en sikker/trygg arbeidsplass</p> <p>2. HMS er god markedsføring</p> <p>3. Ulykker er kostbart</p>
14	<p>1. Den enkeltes sikkerhet</p> <p>2. Anleggets sikkerhet</p> <p>3. Lav h-verdi (kontraktbetinget)</p>
15	<p>1. Ingen personskader</p> <p>2. Ingen materielle skader</p> <p>3. Ingen driftsstanser</p>

Spm.2	<p>Det har i den siste tiden vært mye fokus på faren for antennelse av gasslekkasje. Hvordan mener du at dere kan opprettholde like godt fokus på mindre alvorlige hendelser som ikke har like alvorlige konsekvenser? (Med mindre alvorlige hendelser menes for eksempel: manglende bruk av verneutstyr, underrapportering av RUH etc.)</p>
-------	--

Hensikt:

Gasslekkasje er en av de mest alvorlige hendelsene som kan skje på anlegget. Med å innføre tiltak for å unngå dette, kan sikkerheten enten generelt ble bedret eller at fokuset retter seg i større grad til de alvorlige hendelsene.

Det har vært mye bluss i media om hvor dårlig sikkerheten er på anlegget, noe som har ført til uttalelser om økt fokus. Vil fokuset av denne grunn bli økt kun rundt de mest alvorlige hendelsene? Eller mener de at fokuset skal økes mer generelt? Er det slik at de røde hendelsene tar nesten alt fokuset rundt sikkerhetsarbeidet?

Spm.Nr:	Svar:
1	Ved å kjøre kampanjer. Kampanjene krever også oppfølging og etterlevelse av leder. Statistikk tilsier at mange små hendelser fører til en alvorlig. Pyramiden.
2	Holde fokuset rettet mot hver enkelt, i det daglige arbeidet.
3	Mindre alvorlige hendelser har hele tiden hatt høyt fokus, og dette vil fortsette. Det er helt klart at det i tider har vært for mye fokus på mindre alvorlige ting. Det er tid for mer positiv løsningsrettet fokus på hendelser med potensielt alvorlige hendelser.
4	Jeg mener at mye går på holdning til den enkelte person. Og den enkelte person sin

	leder.
5	Har veldig høy fokus på alle hendelser både alvorlige og mindre alvorlige hendelser. Det blir tatt opp på alle møter og alle småskader tas også med i alle statistikkene.
6	Fare for antennelse av gass må komme i første rekke! Faren for mindre alvorlige hendelser må likevel ikke sees bort fra. Alle må ha ansvar for HMS, her må rutiner stadig innøves.
7	Ha et mål på antall RUHer pr arbeidene time
8	-
9	Informasjon og motivering.
10	Statistisk vil mange små hendelser ende opp i en fatal. Derfor må det arbeides med alle tilløp. Da vil det statistiske farlige område minske eller falle bort.
11	Pådrivere.
12	De alvorlige hendelsene viser at sikkerhetsarbeidet ikke må undervurderes og vil også virke skjerpene på de mindre alvorlige. Men det kan kreves en holdningsendring.
13	Kontinuerlig fokus på HMS og holdninger.
14	Dette oppnås ved at man kontinuerlig har fokus på sikkerhet i alle ledd For eks. på alle møter, ved samtaler ute i fabrikk, ved førjobb samtaler, ved aktiv bruk av HMS personell, og selvfølgelig ved at ledelsen går foran og skaper gode holdninger.
15	Alltid ta seg tid til å gjøre jobben ordentlig og sikkert.

Spm.3	En av grunnene for å opprettholde og forbedre sikkerheten (HMS) er å verne arbeiderne. Er det vanlig å kun rette fokus på den tiden arbeiderne er på jobb eller settes fokuset også på et 24 timers perspektiv? Nei: Hvorfor gjøres ikke dette? Ja: Hvordan gjøres dette?
-------	---

Hensikt:

I spørsmål 11 i spørreskjemaene, er det flere arbeidere som mener at det på Kårstø fokuseres mer på "gode statistikker" enn å verne arbeiderne. Er dette tilfellet vil det være med på å fremme følelsen av at HMS ikke hovedsakelig er opprettholdt for å verne arbeiderne (en lav H-verdi er eksempelvis oftest en betingelse for å få kontrakter etc.).

Flere arbeidere mener at økt sikkerhet på arbeidsplassen, også kan føre til økt sikkerhet på fritiden (spørreskjema spørsmål nr. 15). Det er dermed oppriktig med en antagelse om at økt sikkerhet på fritiden også vil gi økt sikkerhet på arbeidsplassen. Et 24 timers perspektiv vil således være hensiktsmessig med tanke på å øke sikkerheten på området.

Pers.Nr:	Svar:
1	Nei: Fokus rettes oftest på de timene man er på jobb. Timene utover dette, tilhører privatlivet. Det rettes ikke mye fokus på HMS praksis utenom arbeidstid med mindre signaler tilsier at vi bør.
2	Nei, det er manglende tradisjoner for å fokusere på det som skjer utenom arbeidstid.
3	Nei det settes i liten grad fokus på HMS i et 24 timers perspektiv. Kan ha noe med motstand mot innblanding i fritid. Tror at mange synes det er godt å slippe de strenge kravene når man ikke er på jobb.
4	-
5	Ja det settes også fokus timene utenfor jobb. Også mye om på veien til og fra jobb.

	Arbeidstakere som har mye HMS på jobb sikrer seg bedre privat ved for eksempel: <ul style="list-style-type: none"> - Maling av hus i høyden privat. - Sikre gjenstander Tenke gjennom om noe kan gå galt.
6	Ja. Ved at alle har et ansvar for sin egen og andres sikkerhet, melder fra når de aner noe er galt og passer på hverandre og ting som forgår på vår arbeidsplass. Vi blir stadig oppfordret til dette. Det finnes stadig kurs om emnet.
7	Ja det mener jeg, 24 timers perspektivet er noe vi prøver å innformere om. Dette med viktigheten med HMS i alle døgnets 24 timer.
8	Nei. Antar at dette oppleves av bedriften å ligge utenfor bedriftens ansvarsområde, dovs det er den enkeltes eget ansvar.
9	Nei vet ikke, men det bør være like stort fokus også i det sivile. Ser for eksempel at nor det er sykkelforbud på Kårstø på grunn av glatt føre, så sykler folk like godt på samme føret hjemme.
10	Ja. Med stadig gjentatt fokus på hendelser som også kan oppstå i privat sammenheng.
11	Nei, det har ikke vært tradisjon for å blande jobb og fritid.
12	Dersom vi klarer å innføre en holdningsendring til bruk av verneutstyr tror jeg dette også vil gi utslag på fritiden. Hva med utlån av f. eks sikkerhetsseleer til fritidsbruk, maling av hus og lignende. Vi må ikke komme dit hen at vi overvåker de ansatte på fritiden.
13	-
14	Fokuser er først og fremst rettet mot den tiden man er på arbeid. Det blir imidlertid fokusert på at man i hektiske perioder skal ta seg tid til å hente seg inn igjen.
15	Er usikker.

Spm. 4	Mener du det er muligheter for å ”tenke selv” inne på anlegget, eller er det et regime fylt med regler og prosedyrer som må følges til punkt og prikke?
--------	---

Hensikt:

I følge boken ”psykososialt arbeidsmiljø” var et av punktene for et godt arbeidsmiljø å ha mulighet for å tenke selv, og ha frie tøyler hvor det lar seg gjøre. Et godt arbeidsmiljø er med på å fremme sikkerheten og HMS – generelt.

I spørreskjemaene har vi et spørsmål (nr.6) hvor vi prøver indirekte å få frem hvordan mulighetene er for å tenke selv, eller om arbeiderne alltid blindt følger prosedyrer. Ved å stille et lignende spørsmål til LM er det mulig å se om det er korrelasjoner i svarene.

Pers.Nr:	Svar:
1	God HMS er uten tvil grunnet i ”å tenke selv” filosofien uansett. Det hjelper ikke med regler og prosedyrer hvis man ikke tenker over konsekvenser og egen handling selv. Prosedyrer og regler gir deg allikevel de rammer og føringer man skal følge ihht selskapets krav.
2	Begynner å bli veldig stor fokus på småting, som ikke har potensialet til å skape store skader. For eksempel dette med småkutt og hanskebruk.(de aller fleste av oss tåler å få små kutt i hendene, og det har ikke noe potensialet til å ende opp som ”farlig” skade). Dette kan ta fokuset bort fra andre saker som har større potensial.
3	Når det gjelder potensielt mindre alvorlige hendelser er det for stort fokus på at andre

	”tenker for deg”. Spesielt totalt sykkelforbud ved mulig glatt vei oppleves som vanskelig. Den enkeltes vurdering må her få mer betydning. Ved potensielt mer alvorlige hendelser kan det godt være mer fokus på barrierer.
4	Jeg mener at når man jobber med gass – anlegg, slik som på Kårstø, så må man følge gjeldende regler og prosedyrer, pga. det kan få store konsekvenser dersom noe galt skulle skje. Man kan ikke ta snarveier for å nå et mål på Kårstø. Likevel så har vi det gøy på arbeidsplassen.
5	Regler og prosedyrer skal følges og det er viktig på en så stor arbeidsplass. Men i den sammenheng så går det an å tenke selv.
6	Det er lov og tenke selv, men så lenge alle ikke gjør det eller bryr Seg er vi nødt til å ha regler og prosedyrer som må følges. En kan aldri slippe av når det gjelder sikkerhet vår på arbeidsplassen.
7	Muligheten for å tenke selv er til stede.
8	En skal tenke selv, men dette innebærer ikke at regler og prosedyrer dermed kan brytes. En skal tenke selv både for å være sikker på at prosedyrer og regler er fulgt samt ikke minst å ha egne tanker om prosedyrene og reglene er ”gode nok” for det arbeidet som skal utføres.
9	Det er blitt mindre og mindre rom for å tenke selv. Når ting skjer blir regelverket innskjerpet, så jeg føler ofte at man ikke tenker selv lenger, bare sjekker om det er lov eller ikke.
10	Regler og prosedyrer skal følges, men det oppfordres til å tenke selv, idet er man usikker på om noe ikke er slik det burde være skal vedkommende stille spørsmål til sin overordnede. Kort veier skal ikke forekomme. Svar:
11	Det er veldig lite rom for å tenke selv.
12	Det må være en forutsetning at en tenker selv. Prosedyrer er nødvendige for en mengde kompliserte arbeidsoperasjoner (sjekklister etc.).
13	Du kan tenke selv, men prosedyrene skal etterleves.
14	Regler og prosedyrer må følges, men den enkelte er selv ansvarlig for sin egen sikkerhet. Sikkerheten kommer først.
15	Det er mulig å tenke selv. Statoil er flinke til å lytte dersom du kommer med konstruktive innspill.

Spm.5	Hva mener du er hovedfaktorene til de mange uønskede hendelsene på anlegget den siste tiden?
-------	--

Hensikt:

Den 23. februar 2005 uttaler Statoil-direktøren Knut Barland til Haugesunds Avis at høyt aktivitetsnivå og innleid arbeidskraft er noen av hovedfaktorene for de mange hendelsene den siste tiden. Spørsmål 5 i dette intervjuet er en direkte undersøkelse om andre ledere/mellomledere deler den samme oppfatningen, eller om de har forskjellige syn på hva som er hovedfaktorene til de mange uønskede hendelsene.

I spørsmål 12 i spørreskjemaet spør vi arbeiderne om innleid arbeidskraft representerer en fare for sikkerheten. Her svarer de fleste at innleid personell ikke påvirker sikkerheten eller til og med kan bidra til økt sikkerhet. Dette er i kontrast til oppfatningen til Statoil-direktøren. Det er også interessant å se om ledere/mellomledere også har et annerledes syn enn hva arbeiderne har.

Pers.Nr:	Svar:
1	Høg aktivitet, mange nye operatører.
2	Stort tidspress og "økonomipress", det blir flere og flere unge uerfarne personer og andre ("reisende") som er inne på anlegget kun en kort periode for å utføre oppdrag, uten at de har noe "eierforhold" til jobben og anlegget. Slike folk er kun her for å gjøre en jobb, tjene penger for så å reise videre til neste anlegg.
3	Høy aktivitet, mange mennesker. En del av disse er ikke vant med å arbeide på et anlegg i drift. Ikke alltid forståelse for at arbeidsoppgaver må gjøres i et tempo som er tilpasset et anlegg i drift. Økonomi og fremdrift har noen ganger høyere fokus enn sikker gjennomføring. Sikker gjennomføring kan være så enkelt at det er en følelse av tid nok til å gjøre det rett. FOR MYE FOKUS PÅ UTALLIGE MÅTER Å GJØRE EN JOBB FEIL. ISTEDENFOR RETT FREMGANGSMÅTE.
4	Vet ikke. Jeg har inntrykk av at folk på Kårstø opptatt av sikkerhet og er opptatt av å gjøre en god jobb.
5	Mange innleide og særlig i forbindelse med stansene. Andre mindre farlige anlegg har kanskje ikke så strenge krav til sikkerhet. Nye arbeidstakere som jobber rundt omkring i prosjekter gjør feil p.g.a. mangel på kunnskap om regler og prosedyrer eller de velger å overse noen av prosedyrene p.g.a. mye papirarbeid. Har mindre kontroll med arbeidstakere som kun er innom en kort tid. Det kan også være problemer med alkohol, narkotika og alvorlige personlige problemer som det kanskje tar litt tid å avdekke.
6	Anlegget begynner og bli gammelt og utskift av rør deler er vel snart på sin plass, selv om dette blir nøye sjekket er det ikke alltid lett og finne svake ledd som lekker. Ikke lett og vite for en "menig" hva som er grunnen.
7	1. Bedre registrering av og fokus på hendelser 2. Tidspress 3. Stor aktivitet på bygge siden, dvs. flere personer til å dra opp skade frekvensen.
8	Kjenner ikke til disse hendelsene i noen særlig detalj og kan derfor ikke gi noen uttalelse.
9	Slurv
10	Dårlig planlegging, uklar ledelses strategi, samt besparelser på budsjettet.
11	Dårlig ryddighet/ Stor aktivitet/ Dårlig vær
12	Det kjenner jeg for lite til. Men en årsak kan være at vi er inne i et generasjonsskifte hvor gamle erfarne driftsfolk er skiftet ut og arbeidsinnsikten ikke er god nok.
13	Dårlig vær, mye utskiftning av personell, prosedyre brudd
14	Det er nok et resultat av meget høyt aktivitetsnivå med maksimalt med personell.
15	- Stor arbeidsmengde kombinert med tidspress. -I tillegg er anlegget gammelt og dermed sårbart for f. eks korrosjon som kan resultere i lekkasje. - Jobbene går mer rutine i dette kan resultere i farlige situasjoner

Spm.6	Mener du at alle som arbeider på anlegget (Vetco ansatte/Statoil ansatte/innleide) er godt nok kjent med gjeldene prosedyrer? Ja: Hvordan sikres dette? Nei: Er det fullt forsvarlig? Er omfanget stort? Eventuelt hvem gjelder dette spesielt?
-------	---

Hensikt:

I samme artikkel som referert til i spørsmål 5, uttaler Knut Barland: ”Vi har folk på anlegget som ikke er godt nok kjent med våre prosedyrer”. Dette er et forbedringspotensial som både ledere, mellomledere og kontraktørledere bør være klar over og bevisst på. Det vil være interessant å høre hvordan dette skal sikres på en forsvarlig måte, eventuelt om deres syn på arbeidernes kjennskap til prosedyrer er annerledes i forhold til Knut Barland.

Spm.Nr:	Svar:
1	Ja. Informasjon linjeveien. SJA (sikker jobb analyser) Arbeidstillatelsessystemet Derimot... er jeg ikke sikker på at selv om informasjon blir gitt, at alle vet å bry seg og praktisere alle prosedyrer.
2	Vi møter stadig folk fra andre innleiefirma, som enten ikke kjenner prosedyrer eller ikke bryr seg med å følge dem. Statoil og Vetco ansatte er ofte mer erfarne, og er bedre drillet på prosedyrer, enn tilfeldig innleide.
3	Nei, prosedyreverket er omfattende. Som en del av sikkerhetsarbeidet må det komme inn høyere fokus på prosedyrer i planleggingsfasen. HVORDAN GJØRE TING KORREKT.Nytt personell er mest kritisk når det gjelder kjennskap til prosedyreverk. Det er generelt høyere fokus på at innleide følger prosedyrer (her har det i senere tid blitt litt endringer)
4	Jeg tror at alle som arbeider på anlegget er godt nok kjent med gjeldende prosedyrer (man må alltid holde øynene åpne for forbedringer). Dette sikres bl.a. gjennom sikkerhetskurs som alle som jobber på Kårstø må gjennom, man får da utlevert en HMS – håndbok som er til god hjelp. I tillegg så kommer det beskjeder gjennom høytaleranlegget. Man har også info-skjermer rundt om og plakater, som gjør at folk hele tiden er oppmerksom sikkerhet m.m.
5	Alle innleide kjenner ikke alle prosedyrer på Kårstø. Det gjør heller ikke alle Statoil ansatte.
6	Må gå i dybden på de enkelte etter hvert som en jobb dykker opp. En del av jobben er jo å følge de prosedyrer og regler som berører den enkelte jobb.
7	Ja. Alle må ta et sikkerhetskurs før de begynner og arbeide på Kårstø, Det gjelder fast ansatte og innleide, dette kurset må fornyes hvert annet år. Gjennom dette og håndboka får alle en innføring i gjeldende sikkerhets prosedyrer. Den enkelte må også sette seg inn i gjeldene regler i det området han jobber. Sikkerheten er satt i høysetet, ingen kan unngå å bli kjent med prosedyrene.
8	Nei.
9	Ja. Opplæring og SJA/Ta to.
10	Ja, dette sikres gjennom opplæring og HMS møter, SJA og lignende.
11	Nei. Det er et gigantisk prosedyrvelde som hver enkelt ikke kan kjenne til, men en hver skal kjenne til hvor disse finnes, å kunne finne disse opp. De som skal daglig planlegge arbeider og lede utførelsen av disse skal ha den rette kjennskap.

12	Ja, med kurs og toolboxmøter, samt før jobb samtale.
13	Nei, men det bør være en forutsetning at en setter seg inn i relevante prosedyrer før en arbeidsoperasjon. Prosedyremengden kan nok være i største laget men det skal jo og dekke alle situasjoner.
14	Ja, sikkerhetskurs der en gjennomgår de viktigste elementene, kollegaomtanke kurs. Svar: Dette vet jeg ikke nok om. Det er leders ansvar å sørge for at medarbeiderne kjenner til gjeldende prosedyrer for den jobb de skal utføre.
15	Ja, vi oppdaterer oss via toolboxmøter og SJA.

Spm.7a	Hvordan går du frem dersom du observerer noen som ikke bruker verneutstyr som for eksempel gangbriller? Er det noe system for å kontrollere at vedkommende ikke gjør det igjen (blir han/hun registrert, gitt advarsel, etc.)? Hva er i praksis ytterste konsekvens?
--------	--

Hensikt:

Det er interessant å spørre ledere/mellomledere hva som er praksisen når noen unnlater å bruke verneutstyr. Kan vedkommende gjøre det flere ganger uten å få noen ytterligere konsekvenser? Hva er konsekvensene i praksis? Er det en kultur for at gjentakelse kan skje uten at det medfører for mange ulemper for den som gjør det?

Spm.Nr:	Svar:
1	Gir advarsel og registrerer RUH. Ytterste konsekvens er ut gjennom døren.
2	Gir beskjed om at utstyret skal benyttes. Nei det blir ikke registrert noe på person, så dette kan ikke følges opp systematisk, men skulle samme person bli tatt gjentatte ganger, vil det bli gitt en siste advarsel, før det ender med bortvisning.
3	RUH systemet tar vare på dette: Den som observerer varsler vedkommende. Og skriver RUH for at dette skal registreres. Slik at fokusområder kan registreres. Gjentatte brudd på regelverk kan føre til bortvisning fra anlegget. Dersom jeg observerer noen som ikke bruker gangbrille så gir jeg beskjed til vedkommende om å ta på seg brillene, Jeg skriver også RUH. Når det skrives RUH, så blir den uønskede hendelsen registrert og vedkommende som ikke har brukt vernebriller må inn på "teppet" til sin overordnet og diskutere hendelsen. Vedkommende vil nok få seg en muntlig beskjed, evt. en skriftlig. I ytterste konsekvens kan vedkommende få beskjed om å forlate Kårstø.
4	Vedkommende blir tilsnakket, og det blir skrevet RUH. Ved gjentakelse får vedkommende advarsel, og i ytterste konsekvens bortvist fra anlegget.
5	Hvis noen ikke bruker gangbriller blir det skrevet RUH og vedkommende får beskjed om at dette er ulovlig.
6	Har aldri sett noen uten gangbriller. Jeg vil anta at det skal ikke skje for mange ganger før vedkommende blir sendt bort fra Statoil. Blir noen for eksempel tatt for å være beruset så blir de sendt bort på dagen. Ved slike mistanker blir det tatt promillekontroller.

7	Jeg gir vedkommende beskjed om å bruke det i første omgang. Hvis dette gjentar seg må det rapporteres til formann.
8	Påpeker det til vedkommende første gang, skriver RUH gjentatte ganger resulterer i advarsel, og til slutt bortvisning fra anlegget.
9	Påpeker det direkte og eventuelt rapporterer som RUH.
10	Jeg beveger meg aldri inn på selve anlegget så dette spørsmålet hopper jeg over.
11	Snakker til personen. Rapporterer til disiplin leder. Han skal følge opp historikken og rapportere til ledelse ved gjentakelser.
12	Påpeker at han må ta p på seg briller. Ved flere brudd kan han gis muntlig advarsel, og ved enda flere brudd kan han få skriftlig advarsel og bortvisning fra anlegget.
13	Minner vedkommende på påbudet.
14	Snakker med personen og påpeker påbudet med briller. Ytterste konsekvens er at personen ikke får arbeide på Kårstø mer.
15	Vi har ingen system som fanger opp om han har gjentatte regelbrudd. Eg hadde gitt vedkommende beskjed om å sette på seg gangbrillene.

Spm.7b	Finnes det noen oversikt/statistikk som viser om det er forskjell i frekvensen på hvor ofte arbeiderne unnlater å bruke verneutstyr mellom Vetco ansatte/Statoil ansatte/innleide? Eventuelt er det forskjell hvor mange RUH de forårsaker?
--------	--

Hensikt:

Samme hensikt som spørsmål 7c.

Pers.Nr:	Svar:
1	Vet ikke. I tilfelle finnes dette i Synergi.
2	Nei
3	Kjenner ikke detaljer i dette. Tror ikke det er store forskjeller i dette.
4	Vet ikke.
5	Vetco/Statoil ansatte er flinke til å bruke verneutstyr. Det er p.g.a. de gjerne jobber her lenge og kjenner til reglene og at det er strenge tiltak hvis noen bryter disse. Der finnes statistikker på alle selskapene som jobber på Kårstø Anbud på Kårstø innbefatter alle sikkerhetstiltak. Det nytter ikke å komme etterpå å si at sikkerhetskravene blir for dyre. Brudd på bruk av verneutstyr tror jeg hvis det skjer så skjer det oftest hos mindre underleverandører osv.
6	Det er mulig det finnes, jeg kan ikke svare med sikkerhet her.
7	Nei ikke som jeg kjenner til
8	Ukjent for meg.
9	Vet ikke.
10	Nei.
11	Nei, ikke som jeg vet.
12	Det kan vel aldri bli en rett statistikk uansett.
13	-
14	Det er det sikkert, uten at jeg sitter inne med den kunnskap
15	Vet ikke.

Spm.7c	Mener du det er noen forskjell mellom Vetco og innleid personell sin sikkerhetsatferd i forhold til Statoil ansatte?
--------	--

Hensikt:

I spørreskjema (spørsmål 12) spør vi om de ansatte mener det er noen forskjell mellom Vetco og innleid personell sin sikkerhetsatferd i forhold til Statoil ansatte. Dette spørsmålet kan være med på å avdekke ledere/mellomledere sitt syn rundt dette. Noe av hensikten er også å høre om ledere/mellomleder bygger opp under påstanden til Knut Barland om at innleid arbeidskraft er noen av hovedfaktorene for de mange hendelsene den siste tiden.

Pers.Nr:	Svar:
1	Nei
2	Som forklart tidligere er det stor forskjell på de som er her for korte perioder, og på de som "hører" til her, uavhengig av hvem de er ansatt hos.
3	De som "eier" og er "i eget hus" kan tillate seg litt mer (Statoil).
4	Nei, ingen forskjell.
5	Jeg mener mulig forskjell i sikkerhetsatferd vil være størst mellom hvor lenge folk har jobbet på Kårstø. Statoil ansatte er gjerne ikke så utsatt da deg gjør mest drift arbeid. De største farene er ikke ved denne typen jobber. Dersom det er behov for klatring eller stillas eller lign. Så er det som regel innleide som tar seg av dette.
6	Nei, jeg mener det er det samme, Alle er interessert i en trygg arbeidsplass, Og jeg mener alle gjør så godt de kan enten de er ansatte her eller der.
7	-
8	Ingen formening
9	Vet ikke
10	Ja. Statoil er ansatt og konsekvenser kan være dramatiske.
11	Nei.
12	Nei, i så fall er den liten.
13	Nei.
14	Det er nok forskjell. Alle selskap har sin kultur. Vetco har imidlertid vært så lenge på Kårstø, at forskjellen ikke skulle være stor
15	-
Spm.8	Hvorfor tror du at det er så mange arbeidere som får øyeskader?

Hensikt:

Finne ut hva ledelsen mener er årsaken til øyeskader.

Pers.Nr:	Svar:
1	Ikke rett bruk av verneutstyr eller feil verneutstyr.
2	Fordi det slurves med øyevern.
3	Arbeidssted med mye vind og støv kan være <u>en</u> årsak. Øyevern blir fortsatt sett på som en "plage".
4	Dersom man bruker riktig vernebrille til riktig bruk, så skal man unngå øyeskade.
5	Jobber uten nødvendig verneutstyr.
6	Briller er vel den tingen det slurves mest med det er Ubehaglig å ha dem på og de legges i lommen og glemmes dessverre.
7	Muligens holdninger, og eller feil bruk av vernebriller.
8	Mangel på bruk av vernebriller og dårlig renhold av vernebriller i bruk.

9	Slurv med brillebruken.
10	Slurv ved ikke å bruke korrekt øyenvern.
11	På grunn av arbeidet de utfører som sliping og boring.
12	Uegnet eller manglende beskyttelse.
13	Ved kutting av for eksempel aluminium og stål så blir det mye metall støv. Brillene har ofte vært dårlige. Selv om de skal være tette så kommer det gjerne inn noe rundt nesen. Og da blir det liggende inne i brillene og havner gjerne i øyet. En annen fare er dugging av brillene. Det er jo viktig å se godt når en kutter metall. Viktig med tilgjengelige dugg kluter som klarer å holde brillen duggfri gjennom jobben. Er ikke lett å jobbe eller for eksempel gå i trapper og lignende når en ikke ser skikkelig.
14	Det skjer oftest ved bruk av feil verneutstyr til den aktuelle jobben.
15	Fordi vi jobber med høyrisiko arbeid i forhold til øyeskader. Kan få rusk på øye selv om en bruker maske /slipebriller

Spm.8b	Tror du det er mulig å få fremmedlegemer inn på øyet, slik at det oppstår skade som må behandles, ved bruk av gangbriller? (Da forutsetter vi at gangbrillene brukes riktig, ikke til sliping etc.)
--------	--

Hensikt:

I samtale med øyespesialist fikk vi bekreftet at sannsynligheten for øyenskade ved bruk av gangbriller var tilnærmet lik null. Ved hjelp av dette e-post intervjuet vil vi avdekke om ledere/mellomledere er av samme oppfatning.

Pers.Nr:	Svar:
1	Ja.
2	Ja.
3	Ja.
4	Ja, det kan skje.
5	Ja selvsagt. De er jo ikke tette. Små spon og lignende finnes i lufta rundt ett arbeids sted hvor folk sliper og kutter. Dette kan jo også komme med vinden og vi kan også få sandkorn på øyet.
6	Det gjør det vel vanskeligere å få noe innpå da skulle en tro...
7	Ja det tror eg.
8	Ja.
9	Ja, når det blåser.
10	Det kan være mulig, men da må forholdene rundt dette være så spesielt at det burde vært vurdert å skifte briller.
11	Ja, det er mulig hvis en får spruten fra en slipemaskin imot seg.
12	Vil tro at vindforhold kan føre til rusk på øyne selv om sidebeskyttelse brukes.
13	Ja.
14	Det er nok mulig. Skaden kan oppstå ved at man ikke oppsøker medisinsk personell i tide, men regner med at man får ut fremmedlegemet selv.
15	Ja.

Spm.8c	Tror du metallstøv (kaldt svevestøv) som en har fått inn på øyet, kan utvikle seg over tid på samme måte som varmt metallstøv som en har fått inn på øyet med høy fart?
--------	---

Hensikt:

I samtale med øyespesialist fikk vi bekreftet at en skade ikke ville utvikle seg på samme måte dersom fart og varme ikke var tilstede. Ved hjelp av dette e-post intervjuet vil vi avdekke om ledere/mellomledere er av samme oppfatning.

Pers.Nr:	Svar:
1	Ja.
2	Ja.
3	Svevestøv kan utvikle seg til å bli veldig ugunstig for øye dersom det ikke blir behandlet.
4	Det tror jeg ikke, selv om svaret sikkert er ja.
5	Høy fart gjør vel at metall støv trenger lenger inn. Øyet reagerer jo uansett på metall.
6	Alt en får innpå øyet skal ikke være der, sikkerheten må settes på og ikke få NOE innpå, varmt eller kaldt. Brillen skal brukes ved slike operasjoner!
7	Ja det tror jeg.
8	Vet ikke.
9	Nei, men jeg er ikke medisiner...
10	Det kan jeg ikke svare på.
11	Nei.
12	Ja.
13	Ja.
14	Ja, dersom det får satt seg fast, og utvikle seg over tid.
15	Ja.

V2 Svarene fra dybdeintervjuene:

I dette vedlegget presenteres de fullstendige svarene fra dybdeintervjuene. Vi brukte diktafon under intervjuene, så svarene er blitt renskrevet. Spørsmålene og kommentarene vi stiller står med *kursiv*.

1. Informant

Tidspunkt: 08.45 – 09.30

Ansettelsestid: 40 år.

På hvilken måte er HMS - arbeidet du blir pålagt, blitt en ekstra last i forhold til ditt ordinære arbeid?

Det er ikke noen ekstra last, jeg har jobbet for dette alltid. Sikkerheten kommer først, deretter jobben.

Det er først de siste årene sikkerheten er blitt prioritert så høyt, det var ikke sånn før. Hadde vi hatt det slik for 30 år siden hadde vi aldri hatt så mange ulykker. Her inne er det helt fantastisk. Har alltid likt meg her.

Jeg er verneombud og sikkerhet er noe som interesserer meg. Ser jeg noe som jeg ikke er fornøyd med så sier jeg ifra.

Hvilke tilbakemeldinger får du som verneombud, dersom du påpeker mangler ved bruk av verneutstyr og lignende?

De er bra de. Har aldri fått noen sure miner.

Dessuten har vi månedlige møter hvor de som har noe å komme med kan gi beskjed. Når det kommer andre folk her, så selv om de har gått igjennom kurs så glemmer de seg ut.

Føler du innleide representerer en større trussel enn øvrige ansatte?

Ja, de har helt andre arbeidsrutiner. Det er jo noe ekstra her, for det er jo fullt av gass.

Hva tror du årsaken til så mange ulykker?

Det er jeg ikke helt sikker på, men anlegget her inne begynner jo å bli gammelt.

Det er ikke noen feil, sikkerheten er bra den, det er bare sånt som skjer. Det vil alltid dukke opp noe, i rørene går det gass som sliter på innsiden. Det er jo detektorer alle steder, så de prøver jo å passe på sikkerheten. Det forekommer aldri at folk kutter på et rør som det er gass, men ulykker kommer med tiden.

Skyldes dette dårlig vedlikehold tror du?

Nei, de har jo penger til vedlikehold, og de kan jo ikke sjekke alt. Mange av rørene er jo isolerte osv.

Mener du at dine logiske valg står i samsvar med kravene til sikkerhet på Kårstø? eksempelvis...hva syns du om at dere ikke får bruke brødkniv i kantinen, eller blir fratatt sykkel?

Når det gjelder syklingen var de jo nødt til å innføre noe slik. Det skjedde under KEP2005 (Kårstø Expansion Project, anm.) Da var det rundt 3000 sykler på anlegget, og de syklet jo på hverandre, kolliderte og var helt vilt. Noen syklet med sykkelkorgene fulle av verktøy. Gjerne to stykker på en sykkel. På den tiden var det ikke sykkel og gangstid og det var mye trafikk. Syklene var i dårlig stand, og enkelte var uten håndbrems.

Brukte de lang tid på å innføre noe slikt?

Nei, det var ikke lange tiden det. Nå er det jo fint da. Har sykkelsti.

Var dette en metode fra ledelsens side å straffe alle?

Ja, de måtte gjøre det. Det fantes ingen sykkelregler her. Etter sykkelreglene kom på plass er det blitt mye bedre, tviler på at vi får liknende episoder igjen.

Når det gjelder knivbruken da?

Det har vært mye skader med kniver. Tollekniver er ikke tillatt på området. Men kniv er jo noe alle har brukt siden vi var unger, vi vet jo hvor farlig verktøy det er. Det har ikke vært noen skader med kniv jeg har hørt om til nå. Mange lar seg stresse, men tar du det rolig så går det fint.

Hvis du tenker deg at formannen pusher deg, men du føler det går utover sikkerheten, hva gjør du da?

Da sier jeg ifra (gir beskjed). Jeg sier at enten får han få noen andre til å gjøre det, eller så får han slutte å mase.

Det er vi som skal gjøre jobben, det er ikke formannen. Jeg sier i fra ofte, og da er de sure i mange dager etterpå, men det bryr jeg meg ikke om.

Tenk deg at formannen din pusher deg til å bli ferdig med en "hastejobb" før du går for dagen, men du føler at det kan gå ut over sikkerheten, hva gjør du?

Vet ikke hvordan jeg skal svare på det. De er jo greie, men de har jo lært de også. De blir jo vant med meg da, men jeg kjører nå min egen linje jeg. Men jeg gjør jobben. Jeg gjør det som står i prosedyren, og sånt som jeg føler. Jeg tar ingen sjanser da. Vi er ikke på HVM nå vet dere.

Det er folk som klager, da sier jeg at de må gi beskjed. Men de vegrer seg for det. Men de lærer vet du, eldre de blir. Det viktigste er å gjør jobben bra, og ikke bruk for lang tid. Jeg har alltid fått positive svar fra formenn på medarbeider samtaler.

Folk må bedømme det selv, formenn vil ha fortgang de vet dere.

Dersom du oppdager at en god arbeidskollega med vilje lar være å bruke påbudt verneutstyr, hva gjør du? (skriver du RUH eller sier du det til den det gjelder eller begge deler?)

Jeg skriver ikke helt konsekvent, jeg gir han beskjed først. Det er ikke alltid jeg gir beskjed, men det har jo skjedd ting som vi må skrive RUH på. Dette gjelder helst i tilfeller hvor ting har vært litt for gale til å ikke rapportere.

Hvilke tanker har du gjort deg om de nye sikkerhetstiltakene som "blåjakkene"? Er disse bra, i så fall hva er bra med det?

Nei det måtte jo komme noe slik. Det kommer folk som ikke er kjent til systemet, de har kurs, men de glemmer fort. De kommer fra bedrifter uten slikt system. Her har vi gass, det er livsfarlig. Du kan selv tenke deg hvis det skulle gå gale.

De kjører en hard linje hvor Gassco er jo sjef, mens Statoil er operatør for Gassco. Hvis de ikke kjører et system, så ryker jobbene til de i toppen. De er nødt for å kjøre en helt annen linje.

Folk glemmer seg ut, det er menneskelig. Kan eksempelvis nevne det med røyking, det er lenge siden nå, men folk glemte seg ut. Folk gikk ignorerte skilt og andre ting. Jeg synes det er bra at de kjører en hard linje.

Her skal vi gjøre en jobb så må vi søke dagen før, og det er en stor papirmølle. Men vi må ta den tiden vi trenger, for vi må vite at det er sikkert.

Hva mener du om Kårstø sitt mål om null skader?

Det er et urealistisk mål. Altfor mange forskjellige folk som finner på mye rart, samlet på en plass, noe må gå gale.

2. Informant

Tidspunkt: 09.30- 10.45

Ansettelsestid: 5 år

Er HMS arbeidet du blir pålagt, blitt en ekstra last i forhold til dine ordinære arbeidsoppgaver?

Ja, til en viss grad. Jeg er jo koordinerende verneombud så jeg kan vel ikke klage så mye. Men allikevel synes jeg at en del av det de pålegger oss er litt fjollete.

Hvis vi tar "ta 2" for eksempel, som er et tiltak som skal hjelpe folk til å bli bevist på hvilket område de jobber, slik at feil kan elimineres.

Dette tiltaket har jeg ikke sansen for, her slurver jeg. Vi gjør det kun fordi vi må gjøre det og da er vi like langt, jeg syns dette er feil måte å løse problemet på.

Grunnen til dette tiltaket var tilfeller med folk som har kappet på feil rør. Men jeg syns hele tiltaket virker panikkartet. De tar seg ikke tid til å spørre verneombudene om hva de syns. De skal alltid vedlikeholde Kårstø, men vi får jo alt over ørene. Det er sjelden noen høring.

Er det noen forskjell på innleide og Kårstø ansatte, når vi tenker på sikker atferd?

Nei det er akkurat det samme. Vi har (Vetco, anm.) har jo et krav til RUH (1 pr 250 t). Alle har måltall. Det er svært sjelden vi får noen RUH fra innleide. Det er en helt annen holdning.

Du kommer veldig langt med synnfo (sunnfornuft anm.).

Kommentar fra intervjuer: En av utfordringene til Vetco, er å redusere øyeskader.

Det er typisk Statoil. Det setter fokus på så små ting. De setter fokus på feil ting.

Min påstand er: folk med normalt syn ville klart seg bedre uten briller. Dersom vi gjør noe nå, så blir gjerne feil briller brukt.

Jeg synes det er bedre med korrekt verneutstyr til rett tid. Vind og dogg skaper problemer. De uten briller har ikke dette problemet.

Er det mulig å glemme å bruke vernebriller?

Det er ikke mulig å glemme å bruke vernebriller. Jaja, på en veldig dårlig dag kanskje. Men man kan føle det litt sånt at det er viktigere å bruke briller enn å gjøre jobben.

Andre kan føle det verre enn oss. Aker for eksempel, føler det er en barnehage.

Vi har jo et lavt sykefravær 2.2 %. Men det har jo vært litt barnehageaktighet her også. Når det gjelder HMS er ikke prioriteringen likeverdige, det er helt tydelig at S'en i sikkerhet er det som blir prioritert. Helse og Miljø bryr de seg ikke om.

Sikkerheten går ikke lengre enn økonomien. HMS, men ikke for enhver pris.

Får du forklaring/nok informasjon på hvorfor du skal forandre på måter å utføre en jobb på, som tidligere ble sett på som sikker?

Det er generell god informasjon. Vi går gjennom jobben veldig mange ganger før vi begynner på den. Jobber er som regel jævla godt planlagt.

Hvilke tanker har du gjort deg om de nye sikkerhetstiltakene som "blåjakkene"? Er disse bra, i så fall hva er bra med det?

Jeg tror blåjakkene har vært positivt. Hvordan man vinkler det opp til folk har jo vært hvordan man får inntrykk. Jeg vil definere det som positivt.

Jeg tror blåjakkene har gått på KEP (Kårstø Expansion Project, anm.). Hvis blåjakkene påpeker et brudd, så er det fair nok det.

Det er nok en del barnehagementalitet her også, da tenker jeg på at man forbur 1400 å sykle fordi 1 datt på sykkelen.

Jeg mener de kunne opphevet sykkelforbudet tidligere. Med tanke på at område er så stort er det begrenset hva som kan bli gjort på en dag uten sykkel. Vi har jo "sitetaxi" på anlegget, men her er det begrenset med avganger og plass. De fleste ønsker å jobbe og folk blir fort rastløse hvis ikke.

Dersom du oppdager at en god arbeidskollega med vilje lar være å bruke påbudt verneutstyr, hva gjør du?

Jeg hadde vel ikke gjort så mye med det. Jeg hadde ikke gjort noe nummer ut av det. Jeg tror jeg hadde sagt noe til han, men ikke noe mer enn det. Tar han det ikke til seg, så er det jo hans problem. Han blir straffet før eller siden.

Vi har for eksempel ikke lov å gå med oppkneppet kjeledress. Men det er en uskreven lov at vi går med den oppe. Alle gjør det, selv om man egentlig skal skrive RUH på det. Så lenge det ikke oppstår skader på et område, flyttes fokuset vekk fra det, noe jeg mener kan være farlig. Skaden må skje for at tiltak skal bli iverksatt her virker det som. Går noen uten vernebriller og med oppkneppet kjeledress. Påpeker de kun brillene. Jeg skriver selv RUH i rykk og napp, skal dette fungere skikkelig har mest tro på litt større premier. Nå får vi flaxlodd.

Hvilke konsekvenser får det for vedkommende som blir tatt uten å bruke verneutstyr?

Det kommer an på hvem som oppdager det. Kommer det noen fra høyere hold, føler de at de er forpliktet til å gjøre noe med det.

De kan gjerne ha fokus på vernebriller. Men fokuset tas vekk fra andre ting. De mister side synet. Vanligvis må man inn på teppet, i en sikkerhetssamtale med representanter fra ledelsen.

Bedriftslegen her bryr seg heldigvis ikke om statistikker, og de som møter han får best mulig medisinsk behandling. Det med skader er en konkurranse. De ser på H-faktoren. Får kontrakter pga god hms.

Folk tenker ikke på statistikker tror jeg. Vanligvis vil ikke folk opp til Barland. ("Sikkerhetsoverhodet" på Kårstø, anm.). Det er sikkerhetssamtalen folk er redd for. Ledelsen er opptatt av konkurranse. Få minst mulig skader for å ha et konkurransefortrinn.

Hvis du er sent ute til jobb, og ser at kommer til å komme for sent med mindre du gir litt ekstra gass (mer enn fartsgrensen), hva gjør du?

Her inne er det ikke noe slikt, vi vil heller at du skal komme en halv time for sent enn 20 år for tidlig. Vi hører aldri noen ting. De er flinke til å ta hensyn til at ting tar tid her inne. Det er ikke vanskelig å få ordnet praktiske ting.

Hva tror du er årsakene til alle de uønskede hendelsene på anlegget den siste tiden?

Mye av skadene er på KEP prosjektet. Men det går mye på tidspresset, og klare milestone (milepæl, anm.)

I teorien får vi beskjed om å ta den tiden vi trenger, men i praksis er det ikke sånt. Helt ubevist blir det satt press fra Statoil og ned, for de skal ha milestone og slikt, vi blir presset fra øvre hold og nedover i systemet.

Men press fra yrte hold har nok ikke gjort disse sakene enklere på Kårstø. Jeg synes det er for mye dobbeltmoral inn i bildet.

Tenk deg at formannen din pusher deg til å bli ferdig med en "hastejobb" før du går for dagen, men du føler at det kan gå ut over sikkerheten, hva gjør du?

Jeg hører mer på formannen. Selv om det går utover sikkerheten. Står det på, så hefter de seg ikke. Ikke alle er slik selvsagt, men er det hasting så ser de litt til side for dette. Men får vi beskjed om at det haster så setter vi inn toppgiret.

Hvis sikkerhet er så viktig, hvorfor skal de da setter de inn slike tette milepæler?

Det kalles også bonus, en økonomisk gulrot for oss. Det er Statoil sitt virkemiddel til å sette opp tempoet. Milestone går helt klart utover sikkerheten.

Som regel er man på plan, ligger som regel rundt der vi skal ligge. Det er alltid noe vi kan gjøre for å nå milestone.

Rett produkt til rett tid på rett plass er veldig viktig i denne bransjen. De bør se på sine egne prosedyrer, de følger dem ikke. Statoil er sikkert veldig presset.

Hva mener du om Kårstø sitt mål om null skader?

Å tro at man ikke får skader, er som å tro på julenissen. Man kan kalle det en visjon, men ikke mål.

NORSOK standarden er syl klar. Mange som får en liten skade, som egentlig burde sys, men gjør ikke noe med det.

Folk kvier seg til å si at de har skadet seg på jobben, med frykt for hvilke følger dette får. For med en gang man har en skade med lege, så er det medisinsk skade og det tar seg dårlig ut i statistikkene deres.

Det er flere tilfeller på at man prøver å unngå definisjonen "medisinsk skade" i NORSOK standarden.

Syns du det ville vært en god ide å ha et 24 timersperspektiv med tanke på sikkerheten?

Har du en god hms på jobb, vil du dra det med deg hjem ubevist. Jeg merker at jeg slurver mye mindre nå enn jeg gjorde tidligere. Men med tiltak som "ta to", "gå i trapper kurs", vil folk miste respekten.

Det finnes mange firma som arbeider her inne, jeg mener derfor at utfordringen ligger i å få folk til å se fornuften bak tiltakene. Vi fikk ikke noe informasjon om gasslekkasjen eller forholdene rundt det som hadde skjedd. (Ytre, anm.). Og det gikk langt tid før de informerte oss, men det har det jo tatt inn over seg. Informasjon er noe som det nesten alltid svikter på her inne. Informasjon på oppslagstavle fungerer ikke. Folk må bli fortalt ting hvis de skal få det med seg..

3. Informant

Tidspunkt: 10.45 – 11.25 (Lunsjpause fra kl. 11.30 – 12.00)

Ansettelsestid: 2 år

På hvilken måte er HMS- arbeidet du blir pålagt, blitt en ekstra last i forhold til ditt ordinære arbeid?

Det går jo mye senere, vi må ha arbeidstillatelse hele tiden. Det går jo utover effektiviteten, men det er ikke et direkte ork. Jeg har strittet noe imot, men jeg må finne meg i det.

Hvordan mener du formannen din er med på å utvikle og inspirere deg?

Vår egentlige formann har pappapermisjon. Han er helt enestående, og lager god trivsel. Han gir oss en følelse av at han er på arbeidernes side. Har ikke opplevd maken til trivsel på en arbeidsplass. Jeg tror god trivsel gjør at vi tåler mer. Når det gjelder HMS så er det S for sikkerhet som gjelder. Det kan gå utover helsen å tenke for mye sikkerhet også.

Hvilke tanker har du gjort deg om de nye sikkerhetstiltakene som "blåjakkene"? Er disse bra, i så fall hva er bra med det?

Egentlig har det ikke noe for seg at de kommer. Vi er ikke interessert i kaffe. Jeg ser på det som en barnevakt. Dette er jo Norges nest største barnehage, det er jo militæret som er størst.

Synes du de burde gjort det på en annen måte?

Det har jo vært en del uhell som ikke har vært helt bra da.

Hva synes du om at dere må bruke personlig vernutstyr til en hver tid inne på anlegget?

Enkelte plattformer har jo gått vekk med bruk av briller. Brillene blir ripet til, de dugger. Det finnes briller for meg, men de vil ikke betale noe. Jeg som bruker briller (med styrke, anm.), må betale for brillene selv.

Tore Elten (prosjektleder, anm.) vil ikke betale noe, jeg vil bare ha noen briller som er gode å gå med.

Vanskelig å si hvordan de skal gjøre. Det er jo et visst vern i brillene. Det er mer heft å sykle med briller enn ikke. Rusk får man inn på øyet uansett. Får man det rette støvet kan man jo skade øyet.

Vetco betaler 3000 kr til optiske briller.

Mener du dine naturlige valg står i samsvar med kravene på Kårstø?

Det er her barnehagementaliteten kommer inn. For eksempel å forby voksne folk å bruke kniv, tar verdigheten fra folk. Elektrikere har lov å bruke kniv. Jeg synes de får litt for mye panikk ved småskader.

De trenger ikke å lære folk opp på nytt, folk vet hvordan de skal bruke for eksempel en kniv.

Jeg føler de tar fra oss muligheten å tenke selv. Det har med erfaring å gjøre. Man lærer etter hvert. Små skader er ikke så farlig. Man må få lov å prøve og feile.

Hva mener du om Kårstø sitt mål om null skader?

Målet med null skader er helt uoppnåelig. Kan kanskje klare null skader med medisinsk behandling.

Det ble sykkelforbud hele uka fordi et par stykker datt på sykkel. Jeg mener det var advarsel nok at det skjedde. Jeg har fått inntrykk av at "HMS folkene" gjør slike ting for å vise overfor ledelsen på Kårstø at de faktisk gjør noe.

De jobber etter å finpusse på statistikkene sine hele tiden. Men den viser jo at flere småulykker fører til et stort uhell.

Det skal ha kreditt for at de hadde ne såkalt HMS dag. Vi lo av det til å begynne med, men det var veldig lærerikt. Det var et bra tiltak.

Bedre tiltak det enn å legge ned forbud på forbud på forbud.

Hvilke konsekvenser får det for vedkommende som blir tatt uten å bruke personlig verneutstyr?

Ser jeg en person som ikke bruker briller så skriver jeg aldri navn, men skriver firma.

Dersom du ser en kamerat som ikke bruker verneutstyr da?

Ikke første gang, men jeg sier det til han. Dersom det gjentar seg så ville jeg nok skrevet RUH. Jeg ville kanskje også gått til formann hvis det gjentar seg. Da ville kanskje formannen snakket med han at man bør gjøre sånn og sånn hvis du vil ha jobb her.

Hver måned er det øyeskader, det synes jeg er litt merkelig da. Da må det være at de bruker gangbriller i stedet for tette vernebriller. Det synes jeg er dumt.

Tror du det er mulig å glemme å bruke vernebriller/verneutstyr?

Det har jo hendt jeg har gått med mine vanlige briller, men det er sikkert de som klarer det også.

4. Informant

Tidspunkt: 12.15 – 13.00

Ansettelsestid: 1,5 år

Hva tror du årsaken til så mange ulykker i det siste på Kårstø?

Det kan være nok vi har det travelt.

Men det skal aldri vær så travelt at du ikke har tid til det.

Det skjer jo alltid noe, som vi ikke har lyst å fortelle om. Kan ikke fortelle om alt, da hadde vi blitt stanset alle sammen. Men det er jo en veldig bra arbeidsplass da.

Hvis du har fått en arbeidstillatelse som strider imot det du anser som sikkert men allikevel er etter prosedyren, hva gjør du?

Vi kan jo tilkalle verneombudet, men vi har jo muligheten til å tenke selv også. Det liker de jo at vi gjør også. Det er viktig å gi beskjed også. Hvis vi er i tvil går man bare høyere og høyere. Jeg snakker først med formannen. Jobben blir gjort mye mer effektivt hvis du kjenner folk, vet hvem man skal snakke med osv.

Hvis formannen pusher deg at du skal bli ferdige med en jobb, hva gjør du da? Du føler dette kan gå utover sikkerheten?

Jeg pleier å ta den tiden jeg trenger. Vi skal for eksempel være ferdig med prosjektet vi holder på med nå før 1. juni. Det blir vi jo sikkert ikke. Det er jo et mål, man må ha et mål.

Vi har jo mange måter å gjøre det på, overtid, flere folk m.m. Kan komme oppi slike ting.

Vi gjør sånne skjulte feil som ingen legger merke til. Sikkerhet er jo mange ganger sterkt overdrevet da, men andre steder er det rett motsatt igjen da. Det er jo verre.

De har sikkert unngått mange ulykker med å forby å bruke kniv.

Hvilke tanker har du gjort deg om de nye sikkerhetstiltakene som "blåjakkene"?

Fikk en kopp kaffe en gang. Men synes at de burde brukt ressursene på en annen måte. Det er for gale å ha 15-20 mann som skal gå å følge med deg.

Synes det er merkelig at de ikke har faste dager å rydde på. Det har de andre steder. Her skal alle rydde etter seg etter hvert som hver jobb er ferdig.

Bedre å rydde om morgen enn om kvelden, da er man våken.

Dersom du oppdager at en god arbeidskollega med vilje lar være å bruke påbudt verneutstyr, hva gjør du?

Vi må jo bruke det. Men det er jo en tjeneste å si det til vedkommende, syns jeg. Jeg har ikke skrevet RUH til dags dato. Dersom jeg ser han tar det på seg når jeg sier ifra, men skriver jeg ikke noe. Men hvis det gjentar seg er det mye mulig. Men her inne da (på Kårstø, anm.), så har vi tid til å bruke det. Får man noe på øyet for eksempel så kan man jo ikke gå på jobb dagen etterpå.

Tenker du mer over konsekvenser av farlige situasjoner etter at du begynte på Kårstø?

Jeg tenker jo mer på det hjemme nå, fester stier osv. De har snakket om å innføre hanskeforbud på jobben nå, slik at folk ikke går med hendene i lommen. I mange situasjoner hjemme kan man ha hansker på seg.

Per dags dato er det ikke hanskepåbud, men de oppfordrer oss til å bruke det.

Føler du at du får nok informasjon om endringer her på Kårstø?

De har jo fått tavle og greier og nå. Folk er jo alltid skeptisk på nye ting.

Hva synes du om bonusavtalene dere får for å rapportere uønskede hendelser?

Det synes jeg er en positiv ting. Når de hadde en GPS til verdi av 5-6000 så skrev folk på alt. De har ordninger her inne om at de skal skrive så og så mange RUH i måneden. Det finnes til og med de her inne som skriver på seg selv, for å oppfylle kravene.

Tror du det er mulig å glemme å bruke verneutstyr?

Ja, spesielt briller, men det er ikke ofte. For de som har for vane å glemme det, kunne det vært en ide å hatt en snor i brillene. Jeg syns de fargede brillene er mye bedre enn de gule. Av de blanke, standardbrillene, blir jeg blendet av og til og får til tider vondt i hode.

5. Informant

Tidspunkt: 13.00 – 13.45

Ansettelsestid: 1 år

På hvilken måte er HMS- arbeidet du blir pålagt, blitt en ekstra last i forhold til ditt ordinære arbeid?

Det må være i forbindelse med transport her på anlegget. De vil ha minst mulig kjøring på området, noe som ikke alltid passer inn i våre planer. Vi må for eksempel dra inn mye tungt utstyr på jekketraller, noe som kan medføre skader på ryggen.

Hvilke tanker har du gjort deg om de nye sikkerhetstiltakene som "blåjakkene"?

Stillasinspektører (6 stk, anm.) uten noen faglig kompetanse, som skal kontrollere. Men vi regner med at det glir ut i sanden. Det er en tulleting som glir rett ut i sanden. Som bare statoil kunne funnet på. De fleste her inne har skjerpet seg ved bruk av verneutstyr og seler, så dette mener vi er unødvendige tiltak fra Kårstø sin side. Vi får ikke lov å skjære opp brød i kantina engang, dette virker litt barnslig. Dette er ikke alvorlig skader, men sånt som skjer. Det er tross alt en stor del foreldre og voksne folk her inne som skal lære opp unger, men skjære selv på jobb får vi ikke lov til. Dette virker på meg som en tulleting.

Hva mener du om Kårstø sitt mål om null skader?

Tror ikke det er mulig å ha null skader. Men null alvorlige skader tror jeg er mulig.

Hvordan mener du formann er med på å utvikle og inspirere?

Vet ikke om de gjør det. De gir oss nå jobber, men de inspirerer ikke meg i hvertfall.

Tenk deg at formannen din pusher deg til å bli ferdig med en "hastejobb" før du går for dagen, men du føler at det kan gå ut over sikkerheten, hva gjør du?

Skal vel være såpass ærlig å innrømme at det blir litt mer lettvinde løsninger i slike tilfeller. For oss på stillaset skjer det en del, det heter at det ikke skal skje, men det skjer titt og ofte.

Hva har du noe igjen for å bli med på de jevnlig sikkerhetsmøtene?

Det er vel annen hver uke, jeg tenker ikke så mye over det. Det er mye det samme som går igjen. Verneombud eller noe HMS folk som gjør det, de er ikke inspirert. Det er noe som de må gjøre, og vi må være der. Det er ikke lett å si om det har påvirket meg til å jobbe sikkert.

Hvilke tanker har du gjort deg om de nye sikkerhetstiltakene som "blåjakkene"? Er disse bra, i så fall hva er bra med det?

De kunne nok vært mer kvasse, spesielt under ombygningen. Folk sveiste uten å ta de nødvendige forhåndsregler. Tidspresset virket inn på sikkerheten negativt. Statoil så mer gjennom fingrene på KEP (Kårstø Expansion Project, anm.). Milepælene var helt sikkert med på å få Aker Stord til å ta snarveier. (MILESTONE)

Dersom du oppdager at en god arbeidskollega med vilje lar være å bruke påbudt verneutstyr, hva gjør du?

Jeg sier det til han, men jeg skriver ikke noe RUH. De prøver å finne ut hvem det gjelder, hvis noe er blitt gjort noe galt. Innleide er redde for å få dårlig statistikk. Ingen firma liker å få mange RUH.

Syns du det er negativt å skrive RUH?

Du skal skrive mange RUH, men du skal veie hva du skriver. Hvert firma prøver å få minst mulig RUH`er på seg selv.

Mener du at enkeltpersoner kan gjøre det mer usikkert her på Kårstø?

Folk flest oppfører seg bra. For vår del på vedlikehold er det ikke noen grove episoder.

Ser du noen forskjell på innleide og fast ansatte?

Folk fra Stord og sånt var det stor forskjell til å begynne med. De er vant med at de ikke trenger tillatelse for å gjøre hver minste ting. Ikke alle som takler det like godt, for de har lyst å gjøre jobben før dagen er omme.

Å glemme å bruke verneutstyr?

Å ja! I forrige uke var det en som syklet og hadde glemt å ta på seg hjelm. Så ble han gjort oppmerksom på det, så var det full fart tilbake. Så ja det er fullt mulig.

Hvem mener du har ansvaret for å ivareta sikkerheten her på Kårstø?

Alle har jo ansvaret.

Hva tror du er hovedårsaken til alle de uønskede hendelsene på anlegget den siste tiden?

Anlegget begynner å bli gammelt, og etter min mening burde det vært mye mer vedlikehold. Bare se på hvordan det begynner å ruste her og der.

6. Informant

Tidspunkt: 13.45 – 14.15

Ansettelsestid: 1 år

På hvilken måte er HMS - arbeidet du blir pålagt, blitt en ekstra last i forhold til ditt ordinære arbeid?

Det er stort sett greit, av og til så kan det være et ork.

Hva syns du om at dere ikke får bruke brødkniv i kantinen, eller blir fratatt sykkel?

Av og til så er det forståelig at det er sykkelforbud. Men som regel er det bare tull. Å når det gjelder knivbruk så har jeg jobbet mye med kniv og vet hvordan den skal brukes, derfor syns jeg det er litt drøyt med et forbud.

Hvis du har fått en arbeidstillatelse som strider imot det du anser som sikkert men allikevel er etter prosedyren, hva gjør du?

Jeg hadde ikke gjort en jobb dersom jeg hadde følt den var usikker.

Hvordan mener du formannen din er med på å utvikle og inspirere deg?

Jeg har en kjekke mann til formann. Han forklarer hva som skal bygges og så videre.

Mener du at enkeltpersoner kan redusere sikkerheten eller utgjør alle en like stor fare?

Tror ikke noen skiller seg spesielt ut. Vi jobber aldri alene, vi er vanligvis 2-3 personer på jobbene. Hvis en ikke bruker sele, så sier vi at han må bruke sele.

Skriver du alltid RUH?

Nei. Jeg har skrevet kun en RUH, på meg selv. Det er 8 måneder siden. Jeg liker ikke å skrive RUH.

Tror du det er mulig å glemme å bruke verneutstyr?

Hvis du er på vei til jobb, så kan du glemme, men ikke når man jobber.

Tenk deg at formannen din pusher deg til å bli ferdig med en "hastejobb" før du går for dagen, men du føler at det kan gå ut over sikkerheten, hva gjør du?

Vi bruker den tiden som vi trenger. De sier gjerne at det er en hastejobb, men vi bruker så lang tid som vi trenger. Jobber gjerne litt raskere, mindre pauser og sånt, men jobber like trygt for det.

Hva har du noe igjen for å bli med på de jevnlige sikkerhetsmøtene?

Får mye informasjon ut av det. Det kommer alltid noe nytt. Noe negativ erfaring, men mest positivt.

Hvilke tanker har du gjort deg om de nye sikkerhetstiltakene som "blåjakkene"?

Jeg liker dem ikke. De kommer og utaler seg om ting de ikke har kjennskap til. Men noen ganger kan de minne oss på ting som vi har glemt.

Hvis du ikke bruker vernebriller, hva vil i så fall være hovedgrunnen til det?

Jeg bruker verneutstyr.
Jeg får kjeft hvis jeg ikke bruker, advarsel.

Hvordan har sikkerhetsatferden din på fritiden utviket seg etter at du begynte på Kårstø?

Den har vel kanskje blitt litt bedre. Jo, den har nok det.

Hvem mener du har ansvaret for sikkerheten?

Alle sammen har ansvaret for sikkerheten.

7. Informant

Tidspunkt: 14.15 – 14.45

Ansettelsestid: ½ år

Dersom du oppdager at en god arbeidskollega med vilje lar være å bruke påbudt verneutstyr, hva gjør du?

Det Statoil er opptatt av er at det ikke er for å straffe, eller henge ut enkeltpersoner når man skriver RUH. I 100 % av tilfellene gir du beskjed til den det gjelder. Jeg har selv kommet ut på anlegget uten kjeledress og hjelm på.

Hvis du er på vei ut porten, så gir du blaffen i å skrive RUH. Men man må ta hensyn til forholdene. Dersom det er midt oppi en situasjon, da skriver du jo RUH såklart.

Får du nok informasjon om hvordan du skal utføre jobben sikkert?

Det er greit å bli informert. Det er frustrerende å se at de går rundt grøten. Det har jeg vært borti selv. Den kommunikasjonen er veldig viktig. De er veldig flink å informere på de månedlige møtene.

Har du noe igjen for å bli med på disse møtene?

Det spørs jo, vi sitter ofte der som roboter. Møtene er ganske forskjellige.

Jeg synes det er viktig å skille mellom det som er viktig og det de liker å plapre om. Da blir man lei av å høre det man ikke har behov for å vite.

Hvilke tanker har du gjort deg om de nye sikkerhetstiltakene som "blåjakkene"?

Det er jo igjen et ledd da som statoil og underleverandører har iverksett for å prøve å bli bedre. Får et inntrykk av andre kollegaer at de er litt barnevakter. Men det er også bra at de er der. De kan være på rett sted på rett tid.

Mener du at dine logiske valg står i samsvar med kravene til sikkerhet på Kårstø?

Det kan være mye småting... skal bare... men man bør heller gjøre det på en forsvarlig måte. Når jeg burde ha brukt vernebriller hender det jeg ikke ser noen ting og de blir duggete. På grunn av den høye fuktigheten. Da kan formenn komme å si, denne jobben skal gjøres nå!

Dersom arbeiderne ikke har ben i nesen, må de inn å jobbe selv om de ikke ser noen ting. Og da tar de av seg brillene. Du tenker ikke på det engang når man tar de av. Når brillene er ripete, får du vannvittig vondt i hodet. For øyet blir lurt.

Når det blir innført nye sikkerhetstiltak her, føler du at du blir hørt?

Kan ikke påvirke det vi. Vi får ikke tilbakemelding ved bruk av forslagskasse for eksempel. Jeg synes det er viktig å vite hvordan man skal kommunisere med personer. Når folk som sitter foran pc-en hele dagen kommer og sier at vi kan bruke kniv, blir det ikke akkurat effektivt.

Tenker du mer over konsekvenser av farlige situasjoner etter at du begynte på Kårstø?

Er jo mer påpasselige, men hjemme blir det ikke slik. Man kjøper ikke en sele for det, hvis man står i en stige i hagen. Men likevel, man tenker mer over det, helt klart.

Hvis din venn eller kjæreste ikke bruker sikkerhetsbelte, ber du han/henne om å ta det på?

Ja, jeg sier ifra. Spesielt hvis det er under 16 år.

Hvem mener du har ansvaret for ivareta sikkerheten her på Kårstø?

I noen tilfeller er det personlig, noen tar for eksempel med lighter. Men når de gjelder litt større ting så mener jeg arbeideren kan påvirke. Men de i ledelsen har ansvar, likevel er vi representanter for dem.

Hva mener du om Kårstø sitt mål om null skader?

Dette er en vanvittig stor plass, det skjer jo ting selvsagt. Men til tider, jo det går an. Men når det er slik at vi må få gjort ferdig jobben snarest mulig, det er da det går gale. Det er snakk om svært mange folk, og en eller annen av de vil nok finne på et eller annet. Spesielt når de kun er her for en kortere periode, da bryr han seg ikke like mye som oss. Og sånt kan jo det bli problemer av. De som jobber bare en uke, har kanskje ikke fått info om hvor viktig HMS er her. Og jeg mener at innleid representerer en større fare mot sikkerheten enn oss.

8. Informant

Tidspunkt: 14.45 – 15.20

Ansettelsestid: 4 år

På hvilken måte er HMS- arbeidet du blir pålagt, blitt en ekstra last i forhold til ditt ordinære arbeid?

HMS her inne på Kårstø er så omfattende. Alt er under prosedyrer og søknader. Det tar voldsom med tid. Det har jo med HMS å gjøre det også.

Vi ser jo egentlig på det som en pest og en plage. Det går litt over stakk og steiner. Ser litt sånt på det. Satt på forhånd 1 pr 125 time (Vetco, men ikke Statoil, anm.). Vi må late som vi finner på noe.

Har dere fått skikkelig opplæring i hva og hvordan dere skal rapportere fra om uønskede hendelser?

Ja, og vi kunne funnet noe hver eneste dag. Men på andre arbeidsplasser hadde vi ikke skrevet noen. Sånn er det bare her.

Dersom du oppdager at en god arbeidskollega med vilje lar være å bruke påbudt verneutstyr, hva gjør du?

Jeg sier ifra, så skriver jeg RUH. Jeg gjør det! Men om alle gjør det, det vet jeg ikke. Er det over 2 meter, skal vi ha sele på.

Hvordan mener du formannen din er med på å utvikle og inspirere deg?

Jobber stort sett for meg selv. Formannen kjenner meg. Han legger seg sjelden opp i noe,

Mener du at enkeltpersoner kan redusere sikkerheten eller utgjør alle en like stor fare?

Jeg har som verneombud plikt til å gripe inn, men de fleste jobber sikkert. Alle får opplæring, vi sender ikke en ny mann ut alene. Oftest er det 2 og 2 som jobber sammen.

Mener du at dine logiske valg står i samsvar med kravene til sikkerhet på Kårstø?

Nei, de bør skjerpe seg. Det tar lang tid når alle setter syklene fra seg. Bussystemet er ikke effektivt. Jeg synes de har lett for å sette et forbud. Da bør de også være like flinke til å oppheve et forbud når de bør gjøre det.

Det er noen som skriver RUH selv på de som ikke har glidelåsen oppe. Bare for å få skrevet noen – dette skal liksom Statoil sette pris på. Det er jo greit nok det også, men det blir for dumt.

Hva mener du om Kårstø sitt mål om null skader?

Det er alltid noe å strebe etter. Ser alltid om du får forbedring. Nullfilosofien er jo kjempefin.
Men har ikke så mye tro på den i praksis. Det er ikke mulig med null skader,

Tror det er mulig at noen av dere kan glemme å bruke personlig verneutstyr?

Det skal godt gjøres, vi minner hverandre på det med en gang. Men ingenting er umulig.

Tenk deg at formannen din pusher deg til å bli ferdig med en "hastejobb" før du går for dagen, men du føler at det kan gå ut over sikkerheten, hva gjør du?

Formannen greier ikke å pushe meg. Det er ikke noe problem her heller føler jeg. Da er vi inne på den menneskelige faktor. Formenn kan være veldig forskjellige. Noen hisser seg kanskje opp. Men jeg synes totalt sett at man er privilegerte som får lov til å jobbe her.

Hvilke tanker har du gjort deg om de nye sikkerhetstiltakene som "blåjakkene"?

Har jeg ingenting å si om. Jeg har aldri sett dem. De er for det meste inn på KEP. Men synes generelt sett at det er farlig å bli for stiv med paragrafene.

Hva tror du er hovedårsaken til alle de uønskede hendelsene på anlegget den siste tiden?

Først og fremst må ting skiftes ut etter 20 års drift. Har kanskje ikke vært flinke nok til å skifte ut deler underveis. Det var en lekkasje. Nå skifter vi alt. Det burde de tenkt på før. Det ser ut som de legger mer vekt på de små hendelsene, enn de virkelig store. For det er det som viser igjen på statistikkene deres. Det virker som det er for noen skal ha noe å skrive om.

Alt har med medmåtehold å gjøre.

Hvis du er sent ute til jobb å ser at kommer til å komme for sent med mindre du gir litt ekstra gass (mer enn fartsgrensen), hva gjør du?

Kjører nok litt ekstra.

Føler du at du tenker mer på sikkerhet etter du begynte her?

Bli vel ubevist påvirket, men føler ikke at jeg tenker mer på det nå enn før.

Hvordan ser du på innleid personell?

De er mye mer slurvete, de bryr seg mye mindre om sikkerheten.

Har du inntrykk av at det meste blir rapportert av uønskede hendelser her inne?

Nei. Det er veldig mye underrapportering her.

V2.1 Trender og sammendrag av resultatene fra dybde intervjuene

Her er en oversikt over de viktigste resultatene fra dybde intervjuene. Diskusjonen baseres på de fullstendige intervjuene.

V2.1.1 Svar og uttalelser som angår RUH:

Informant nr:	Uttalelse:
1	Jeg skriver ikke alltid RUH, bare når det er litt for alvorlige hendelser
2	Jeg sier det kun til vedkommende dersom jeg observerer at han eller hun ikke bruker verneutstyr, ikke noe mer
3	Jeg ville skrevet RUH hvis det gjentok seg, ikke uten.
4	Dersom jeg ser vedkommende ta på seg verneutstyr, så skriver jeg ingenting. Sier alltid i fra til han.
5	Hvert firma prøver å få minst mulig RUH på seg selv. Det er bra å skrive mange RUH, men viktig å overveie hva du skriver. Jeg skriver ikke RUH dersom noen ikke bruker verneutstyr, på grunn av de prøver å finne ut hvem som har gjort noe galt.
6	Jeg liker ikke å skrive RUH, har kun skrevet 1, og det var 8 måneder siden.
7	RUH er jo ikke for å henge ut folk eller for å straffe. Jeg har selv kommet ut på anlegget uten hjelm, jeg skrev jo ikke RUH da. Det kommer helt an på situasjonen om man bør skrive RUH. Det er jo forskjell om man er midt oppi noe.
8	Hvis vi ville kunne vi funnet noe hver dag. Jeg skriver alltid RUH, uansett om det er en god kollega det gjelder (er verneombud, anm.). Men på andre arbeidsplasser hadde vi ikke skrevet noe. Det er veldig mye underrapportering her.

V2.1.2 Svar og uttalelser som angår sikkerhetsvaktene/blåjakkene:

Informant nr:	Uttalelse:
1	Det måtte komme et slik tiltak som blåjakkene. Dette på grunn av at folk fra andre bedrifter ikke er så nøye.
2	Jeg må konkludere med at det er et positivt tiltak.
3	Det er som å ha en barnevakt.
4	Kunne brukt ressursene bedre.
5	De kunne vært mer kvasse, spesielt under oppbygninger. Tidspress virket negativt på sikkerheten, ser mer gjennom fingrene på KEP.
6	Jeg liker ikke blåjakkene. De utaler seg om ting de ikke har kjennskap til. Men av og til kan de jo minne oss på ting vi har glemt.
7	Det er litt som barnevakter, men de kan jo være på rett sted til rett tid.

V2.1.3 Svar og uttalelser som angår null skade målet:

Informant nr:	Uttalelse:
1	Et urealistisk mål.
2	Det er bedre å kalle det en visjon, istedenfor mål. Det er som å tro på julenissen.
3	Målet er uoppnåelig. Kanskje null medisinske behandlinger er mulig.
5	Ikke mulig å ha null skader, men null alvorlige skader tror jeg er mulig
7	Jo, til tider kan det gå an. Det er under tidspress ting går galt. Folk som er her kun en kort periode bryr seg ikke så mye.
8	Det er en fin filosofi. Men jeg har ikke mye tro på den i praksis. Har alltid noe å strebe etter.

V2.1.4 Diverse svar og uttalelser angående HMS:

2	De er flinke på Kårstø til å ta hensyn til at ting tar tid.
2	KEP er en stor del av skylden for uønskede hendelser og ulykker.
2	Folk kvier seg med å si at de har skadet seg, på grunn av konsekvenser dette fører med seg. De må inn på teppet, og det er heller ikke bra for den bedriften de tilhører, ettersom det gir dårlige statistikker.
3	Det er en barnehagementalitet her inne på anlegget, hvor det nærmest er panikk for småskader.
4	Vi kan ikke fortelle om alt som skjer av uønskede hendelser. Vi gjør mange skjulte feil som ingen legger merke til.
5	Sikkerheten kan noen ganger gå utover helsen. Eksempelvis må vi bruke jekketraller, ettersom de ønsker minst mulig kjøring på anlegget. Dette kan igjen skade ryggen. (eks må bruke jekketraller i stedet for kjøring → skade rygg)
7	Folk kan bli pålagt til å gjøre en jobb av formenn, selv om de ikke ser noe på grunn av dugg og fuktighet. Da tar de ofte av seg brillene, ofte ubevisst.
7	Vi får ikke noen tilbakemelding når vi bruker forslagskassen.
8	De har lett for å sette forbud, da bør de være like flinke til å oppheve forbud når de bør gjøre det. Det er de ikke.
Flere	Mange mener det er umulig å glemme å bruke verneutstyr, selv om enkelte kommer med eksempler på at det er noen som har glemt å bruke det, for eksempel hjelm.
Flere	Mange sier at de er flinke å påminne hverandre om å huske verneutstyr
Flere	Det er delte meninger om hvorvidt innleid personell representerer en større fare.
Flere	Uten at vi spurte om det under intervjuene, var det mange som klaget på Aker Stord ansatte. Både med tanke på sikker adferd og kvalitetsmessig arbeid. Selv om dette ikke var et poeng å få frem når vi foretok intervjuene, er det noe som er litt oppsiktsvekkende og bør nevnes.
Flere	Flere nevner at S prioriteres i HMS. Også at sikkerheten kan komme som bekostning av helse og miljø.

V3 Samlede resultater fra spørreskjema:

Her presenteres de samlede svarene fra spørreskjemaene. Tallene henviser til hvor mange som svarte på de forskjellige alternativene.

Anonym spørreundersøkelse						
Det er forventet å ta mellom 10 -15 min å svare på disse spørsmålene. Kryss av for det første som kommer til deg etter du har lest alle alternativene. Svar ikke slik du tror er rett, det er ikke en test! Dersom noen av spørsmålene er vanskelige eller du ikke ønsker å svare lar du feltene stå åpne						
Personopplysninger (sett kryss):						
Ansettelsestid		Under 1 år	Mellom 1-10 år	Over 10 år		
		20	58	27		
Stilling		Vetco ansatt	Kontraktør/inneleid			
		47	53			
Nr	Spørsmål					
0	Sett ett kryss: Dette er en anonym spørreundersøkelse for å avdekke forhold, og kan være et grunnlag for å gjøre forbedringer. Svarer du alltid etter beste evne seriøst på slike undersøkelser?					
	Nei	Nei, men skal gjøre det nå	Ja			
	1	10	95			
Nr	Spørsmål					
1	Sett kryss og velg én hovedgrunn: Anta at du ved en situasjon ikke bruker påbudt verneutstyr. I hvilken grad ville følgende årsaker kunne ha medvirket til dette:					
a	Sannsynligheten for å bli oppdaget er lav	Ingen påvirkning	I liten grad	I noen grad	I stor grad	Hovedgrunn
		38	22	27	11	1
b	Konsekvensene av å bli oppdaget er lav	34	23	26	14	4
c	Faren for personskade blir ikke særlig større selv om verneutstyr ikke brukes	26	13	20	24	12
d	Sparer tid ved å ikke bruke verneutstyr	36	28	20	11	5
e	Eventuelle ubehag ved å bruke verneutstyr unngås	22	32	21	21	5
f	Spesielle situasjoner vanskeliggjør bruk av verneutstyr	12	15	33	21	21
g	Glemte å bruke verneutstyr	26	34	18	5	17
Nr	Spørsmål					
2	Sett ett kryss: Har du unnlatt å bruke verneutstyr som følge av disse eller andre årsaker?					
	Ja, flere ganger	Ja, har hendt	Ja, en gang	Nei	Vet ikke	
	14	72	3	15	3	
Nr	Spørsmål					
3	Sett ett kryss: Hvordan er ditt syn på at dere alltid må bruke gangbriller (uansett situasjon) på Kårstø?					
	Unødvendig	Ser liten nytte	Er nødvendig	Svært viktig	Vet ikke	
	8	28	53	17	1	
Nr	Spørsmål					
4	Sett ett kryss: Har du unnlatt å melde i fra (RUH) om manglende verneutstyr, på grunn av du kjenner den det gjelder (eller av andre årsaker)?					
	Ja, flere ganger	Ja, har hendt	Ja, en gang	Nei	Vet ikke	
	16	52	2	31	15	
Nr	Spørsmål					
5	Sett ett kryss: Har det hendt du finner prosedyrer som er lite hensiktsmessige?					
	Ja, ofte	Ja, har hendt	Ja, en gang	Nei	Vet ikke	
	15	53	2	22	9	

Nr	Spørsmål					
6	Sett ett kryss: Dersom du vet om en bedre metode å gjøre en arbeidsoppgave, følger du denne da selv om den strider med gjeldende prosedyrer?	Ja	Ja, dersom det er liten forskjell	Ja, men jeg hører med andre	Nei	Vet ikke
		2	9	33	55	8
Nr	Spørsmål					
7	Sett ett kryss: Mener du det er mulig å få fremmedlegemer inn på øyet selv om vernebriller (gangbriller) brukes?	Ja	Ja, men kun svevepartikler ved bytting av utstyr	Nei, i så fall er det svært usannsynlig	Nei	Vet ikke
		95	3	4	4	0
Nr	Spørsmål					
8	Sett ett kryss: Dersom du skal gjøre en arbeidsoppgave privat/på fritiden, ville du beskyttet deg med verneutstyr (etc.) i samme grad som på jobb?	Nei, bruker kun verneutstyr på jobb	Nei, bruker kun det mest nødvendige	Ja, pga jobb har verneutstyr blitt en vane	Ja, har alltid brukt verneutstyr	Vet ikke
		3	82	13	9	0
Nr	Spørsmål					
9	Sett ett kryss: Føler du at enkelte personer kan representere en fare for sikkerheten?	Ja, enkeltpersoner ødelegger for	Ja, men de representerer kun en fare for seg selv	Ja, men i liten grad	Nei, alle representerer stort sett lik fare	Vet ikke/ kjenner ikke til noen
		40	6	37	7	17
Nr	Spørsmål					
10	Sett ett kryss: Mener du at det er mulig å unngå skader/ulykker på Kårstø?	Nei, "shit happens" uansett	Nei, men man kan unngå de alvorligste skadene	Det kan gå, men krever alt for mye innsats og ressurser	Ja, men det vil ikke skje dersom sikkerheten ikke skjerpes betraktelig	Ja, det er et fullt mulig mål som er oppnåelig
		13	56	9	5	24
Nr	Spørsmål					
11	Sett ett eller flere kryss: Hvordan er ditt syn på Statoil Kårstø sitt sikkerhetsarbeid?	For dårlig og krever større/bedre innsats	Fokuset er bra slik det er nå	Det er en overfokusering på sikkerhet (arbeidet blir lite effektivt)	Fokuset er bra, men kan alltid bli bedre	Det fokuseres mer på "gode statistikker" enn å verne arbeiderne
		1	31	38	23	23
Nr	Spørsmål					
12	Sett ett kryss: Mener du at Vetco og innleid personell har en annerledes sikkerhetsadferd enn Statoil ansatte?	Innleid personell representerer ofte en større fare for seg selv og andre	Innleid personell har lettere for å overse interne krav og påbud	Innleid personell har ingen påvirkning på sikkerheten	Innleid personell kan bidra til økt sikkerhet	Vet ikke
		4	24	19	39	19
Nr	Spørsmål					
13	Sett ett kryss: Har du gjennomført et oppdrag/jobb hvor det er gitt arbeidstillatelse, men du opplevde fare for egen sikkerhet?	Nei, jeg utfører ikke oppdrag som oppfattes/føles som usikker	Nei, jeg har aldri følt fare for egen sikkerhet	Ja, foreligger arbeidstillatelse utfører jeg jobben selv om den oppfattes/føles som usikker	Ja, selv om jeg vet jobben er sikker, kan den likevel føles utrygg	Vet ikke/husker ikke
		34	31	6	27	9

Nr	Spørsmål				
14	Sett kryss: Nå følger noen spørsmål om fritid og jobb:				
		Ja, ofte	Ja, det hender	Nei	
a	Hender det at du ikke bruker sikkerhetssele i bil?	13	51	43	
	Hender det at du ikke bruker verneutstyr på jobb?	0	49	52	
b	Snakker du i mobiltelefon uten håndfri (handsfree) mens du kjører bil?	21	48	35	
	Hender det at du sykler rundt på jobb og har verktøy/utstyr med deg (i hendene)?	5	29	73	
c	Hender det at du er svært trøtt når du kjører bil?	3	60	43	
	Hender det at du er svært trøtt når du utfører et arbeidsoppgave?	1	41	64	
d	Leser du advarslene når du skal bruke verktøy/utstyr hjemme (elektriske/mekaniske apparater (barbermaskin, motorsag etc.), kjemikalier (lim/limpistol, maling)	Ja, alltid	Oftest	Sjelden	Nei
	Leser du alltid prosedyrene når du skal bruke verktøy/utstyr på jobb?	16	33	45	12
		25	42	32	3
Nr	Spørsmål	Ja	Kanskje	Nei	Vet ikke
15	Sett ett kryss: Tror du økt sikkerhet på arbeidsplassen kan få deg til å endre adferd også på fritiden?	39	43	18	7
Nr	Spørsmål	Ja, det er en del av jobben min	Ja, for å være med på å bidra til en sikker arbeidsplass	Ja, jeg må følge pålagte krav	Nei, det er et linjeansvar å ha ansvaret for HMS
16	Sett ett eller flere kryss: Føler du at du har et ansvar til å bidra til HMS arbeidet?	52	43	22	1
Nr	Spørsmål	Stilles mindre krav	Kravene er de samme	Ja, kravene er litt høyere	Ja, kravene er mye høyere
17	Sett ett kryss: Opplever du at det stilles høyere krav til deg nå enn tidligere ?	0	5	25	14
Nr	Spørsmål	Svært dårlig	Greit nok	Godt	Svært godt
18	Sett ett kryss: Hvor godt vil du si at du trives med arbeidet ditt?	0	8	20	16
Nr	Spørsmål	Nei	Ja		
19	Sett ett kryss Tror du selv at du kan bli bedre med tanke på å gjøre en sikker jobb?	2	42		
<i>Takk for du tok deg tid til å svare på denne spørreundersøkelsen!</i>					

Spørsmål 7 skulle vært omformulert i omgang 2 og 3 til ” Mener du det er mulig å få fremmedlegemer inn på øyet, slik at det oppstår alvorlig skade, ved riktig bruk av gangbriller?”. Endringen ble ikke utført, på grunn av at Vetco utleverte den tidligere versjonen.

Ved spørsmål 14 regnet vi ut følgende korrelasjoner:

Korrelasjon spørsmål 14				
spørsmål:	ja ↔ ja	nei ↔ nei	nei ↔ ja	
a	0,5781	0,5814	0,4186	
b	0,3188	0,7714	0,2286	
c	0,4762	0,7442	0,2558	
	ja,alltid ↔ ja,alltid	ja,alltid ↔ nei	nei ↔ ja,alltid + oftest	nei ↔ nei + sjelden
d	1	0	0,5	0,5

V3.1 Evaluering av resultater i spørreskjema:

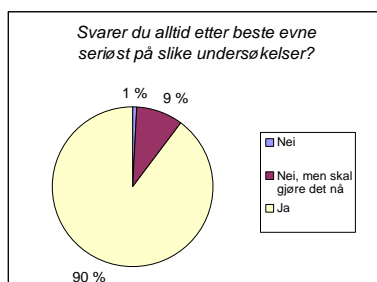
I dette kapittelet i vedleggene presenteres en evaluering av hvert av delspørsmålene, uten noen vurdering om relevans. Kun de resultatene som ikke er optimale/tilfredstillende tas med i selve rapporten. Deler av diskusjonen baseres på evalueringen gjort i dette vedlegget.

Spørsmål 1, 2, 3 og så videre, henviser til spørsmålene i spørreskjemaet i kapittel V3.

n = antall spurt

s = antall svart

Spm.0	<i>Spørsmål:</i> <i>Dette er en anonym spørreundersøkelse for å avdekke forhold, og kan være et grunnlag for å gjøre forbedringer. Svarer du alltid etter beste evne seriøst på slike undersøkelser?</i>
n=107 s=105	<i>Evaluering av svar:</i> De aller fleste svarte at de pleier å svare seriøst på spørreskjemaer og lignende, selv om det var noen som sa nei, men skulle gjøre det nå. Dette er en bekreftelse på at slike undersøkelser er en fullt brukbar måte å innhente oppriktig informasjon som kan være noe av grunnlaget for å avdekke og dokumentere forhold.

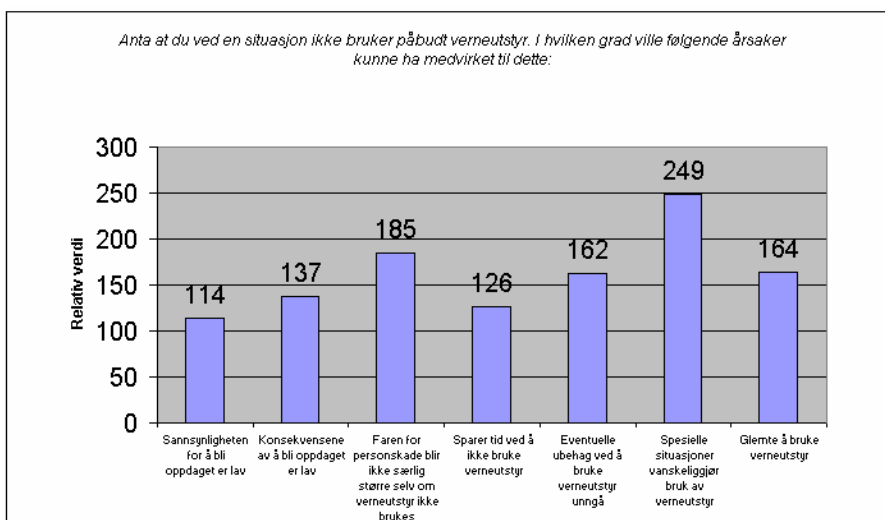

Spm.1	<i>Spørsmål:</i> <i>Anta at du ved en situasjon ikke bruker påbudt verneutstyr. I hvilken grad ville følgende årsaker kunne ha medvirket til dette:</i>
n=107	<i>Evaluering av svar:</i> Hensikten bak spørsmålet var å se på hvilke årsaker som var mest fremtredende når verneutstyr ikke ble brukt.

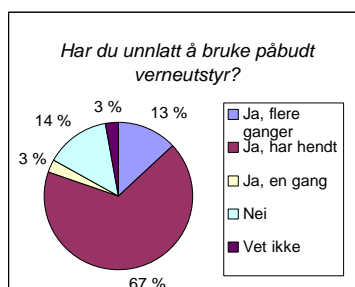
Spm.1a	<i>Alternativ:</i> <i>Sannsynligheten for å bli oppdaget er lav</i>
n=107 s=99	<i>Evaluering av svar:</i> At sannsynligheten for å bli oppdaget er lav har liten påvirkning på hvorvidt arbeiderne bruker verneutstyr. Argumentene for dette er at svært få har valgt dette som en hovedgrunn, og at mange har krysset av for ”ingen påvirkning”. Den relative summen av avkrysningene ble også lav.

Spm.1b	<i>Alternativ:</i> <i>Konsekvensene av å bli oppdaget er lav</i>
n=107 s=101	<i>Evaluering av svar:</i> Noe større påvirkning har konsekvensene. Selv om også denne årsaken er av mindre betydning.

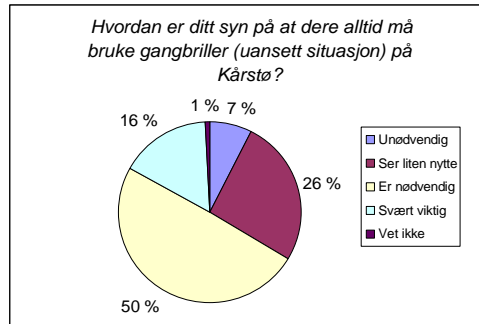
Spm.1c	<i>Alternativ:</i> <i>Faren for personskade blir ikke særlig større selv om verneutstyr ikke brukes</i>
n=107 s=95	Evaluering av svar: Mange valgte årsaken: ”faren for personskade blir ikke særlig større selv om verneutstyr ikke brukes” som sin hovedgrunn til at de ikke brukte verneutstyr (ved en antatt situasjon). Dette er oppsiktsvekkende, selv om spørsmålet ikke avdekker bakenforliggende årsaker. Er de av den oppfattning at verneutstyret ikke gir en tilstrekkelig beskyttelse selv om det brukes, eller skjer uønskede hendelser så sjelden at det ikke er noe å bry seg om? Dette er fundamentale forskjeller, men endrer ikke hvordan arbeiderne har svart. Årsaken fikk også høy relativ verdi.
Spm.1d	<i>Alternativ:</i> <i>Sparer tid ved å ikke bruke verneutstyr</i>
n=107 s=100	Evaluering av svar: Tidsbesparelse er heller ikke en årsak som medvirker i noen stor grad hvorvidt arbeiderne bruker verneutstyr, likevel er det verdt å merke seg at enkelte har valgt dette som sin hovedgrunn.
Spm.1e	<i>Alternativ:</i> <i>Eventuelle ubehag ved å bruke verneutstyr unngås</i>
n=107 s=101	Evaluering av svar: Noe større påvirkning har brukervennligheten og ubehag ved verneutstyr. Men likevel var svarene ganske bra på dette, og årsaken medvirker forholdsvis lite til at verneutstyr ikke brukes.
Spm.1f	<i>Alternativ:</i> <i>Spesielle situasjoner vanskeliggjør bruk av verneutstyr</i>
n=107 s=102	Evaluering av svar: I følge spørreundersøkelsene som ble gjennomført, viser resultatene at dette er den årsaken som desidert bidrar mest til arbeiderne unnlater å bruke verneutstyr. Flest valgte dette som hovedgrunn og årsaken hadde også den høyeste relative verdien. Spørsmålet sier likevel ingenting om hva arbeiderne definerer som ”spesielle situasjoner”.
Spm.1g	<i>Alternativ:</i> <i>Glemte å bruke verneutstyr</i>
n=107 s=100	Evaluering av svar: Selv om det kun brukes ferdig utdannede personer, og det ikke drives ren opplæring av personer på Kårstø anlegget, er det likevel flere som svarer at å glemme å bruke påbudt verneutstyr er en medvirkende årsak til å unnlate å bruke det. Dette er punkt som det absolutt ikke bør unngås fra, ettersom det ikke er noen motiv verken for de ansatte selv eller ved arbeidssituasjonen som gjør at verneutstyret ikke brukes. Dette må ses på som den mest alvorlige årsaken, ettersom de ansatte ønsker å bruke verneutstyr (holdningene er gode), men rutine og atferden har likevel mangler, slik at ren glemsel kan føre til at verneutstyr ikke alltid blir tatt i bruk.

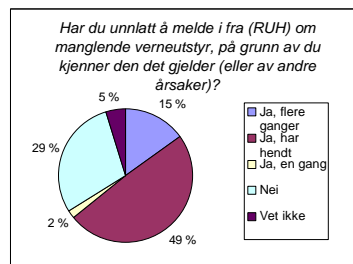
Spm.2	Spørsmål: Har du unnlatt å bruke verneutstyr som følge av disse eller andre årsaker?
n=107	Evaluering av svar:
n=107	Noe uventet er at det så få som 15 av 107 som svarer at de alltid har brukt verneutstyr på Kårstø. De fleste svarer at det har hendt at de ikke har brukt verneutstyr, selv om det også er enkelte som sier at de har unnlatt å bruke det flere ganger. Med dette dokumenteres det at manglende bruk av verneutstyr er et reelt problem som har stort forbedringspotensial.

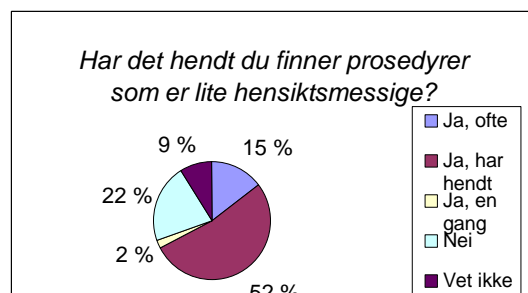
Spm.3	Spørsmål: <i>Hvordan er ditt syn på at dere alltid må bruke gangbriller (uansett situasjon) på Kårstø?</i>
n=107	Evaluering av svar:
n=107	Dersom preferanser, oppfatning og holdninger samsvarer med regler/krav, lover og prosedyrer er det størst sannsynlig at atferden blir optimal. Vi prøver med dette spørsmålet å avdekke oppfatningen og holdningene til de ansatte rundt bruken av gangbriller spesielt. Øyeskader kan være en alvorlig skade, og er samtidig fremtredende i skadefordelingen (se vedlegg V5.1). Det er 36 av 107 personer som ser på bruken av gangbriller som unødvendig eller at det har liten nytte. Likevel ser majoriteten av de ansatte nødvendigheten i bruken av gangbrillene, noe som vil være et insentiv til at arbeiderne tar det i bruk.

4	<p><i>Spørsmål:</i> Har du unnlatt å melde i fra (RUH) om manglende verneutstyr, på grunn av at du kjenner den det gjelder (eller av andre årsaker)?</p>
n=107 s=105	<p>Evaluerings av svar: Selv om innrapporteringen av uønskede hendelser er bra (gjennomsnittlig fant vi at det var rapportert inn 1,15 RUH per 250 arbeidede time i perioden 2000 - 2004), viser svarene gitt i spørreskjemaet at det er en betydelig underrapportering. Et system som fanger opp flest mulig av avvik og uønskede hendelser er ofte motoren til å få et HMS - system til å virke. Mye av sikkerhetsarbeidet er å arbeide opp mot disse og håndtere ("lukke") dem. Dette er et område som det hele tiden må holdes høyt fokus på, og det må ikke være noen negative følger for dem som sier ifra</p>

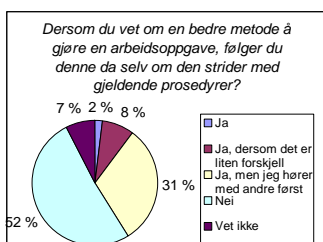

5	<p><i>Spørsmål:</i> Har det hendt du finner prosedyrer som er lite hensiktsmessige?</p>
n=107 s=101	<p>Evaluerings av svar: Gode og hensiktsmessige prosedyrer er ofte et kriterium for en trygg atferd. I ytterste konsekvens kan uhensiktsmessige prosedyrer føre til misstillit rundt informasjon som gis fra øvre hold. Her er likevel ikke svarene fra de ansatte alarmerende, selv om det er flere som sier at det har hendt at de har funnet lite hensiktsmessige prosedyrer.</p>

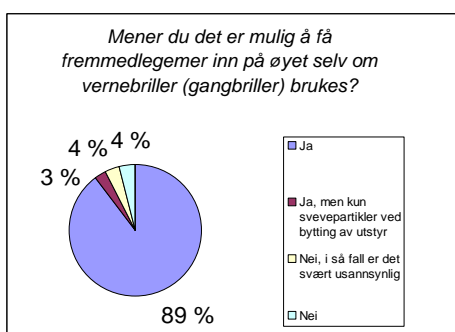

6	<p><i>Spørsmål:</i> Dersom du vet om en bedre metode å gjøre en arbeidsoppgave, følger du denne da selv</p>
---	---

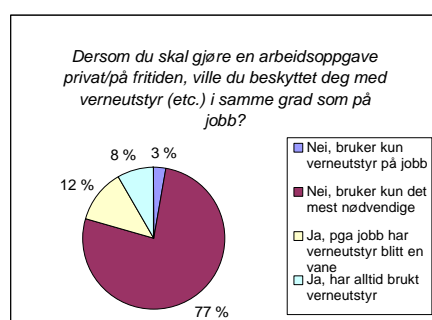
n=107 s=107	<p><i>om den strider med gjeldende prosedyrer?</i></p> <p>Evaluering av svar:</p> <p>Spørsmålet har sammenheng med spørsmål 5. Her svarer de aller fleste at de velger å følge prosedyrer selv når de vet om bedre metoder å utføre arbeidet på. Disse svarene kan tolkes både som at arbeiderne er flinke til å følge regler og prosedyrer, men også at arbeiderne lar være å tenke selv, og gjør det de blir fortalt uten å vurdere situasjonen selv. Det er også mange som svarer at de hører med andre først. Dette viser en velvilje hos de ansatte til å gjøre det som i utgangspunktet er riktig, men forhører seg også om muligheten for å gjøre arbeidet på en bedre måte. På denne måten kan arbeiderne bli en ressurs for å gjøre arbeidet på en bedre og gjerne tryggere måte.</p> <p>I vanlig drift kan det å blindt følge prosedyrer i og for seg fungere fullt ut tilfredsstillende. Men litt på siden kan det nevnes at dersom operatøren i stedet for sin egen kunnskap skal støtte seg til prosedyrer for avvikssituasjoner, kan forståelsen av sammenhenger i systemet avta. Faren med dette er at dersom det oppstår en situasjon som <i>ikke</i> er ivaretatt av prosedyrer.</p> <p>Derfor anbefaler Jan Hovden i boken ”Ulykkesforebyggende arbeid” at prosedyrer er mest hensiktsfulle når de supplerer og utfyller menneskenes systeminnsikt, istedenfor å erstatte denne.</p>
----------------	--

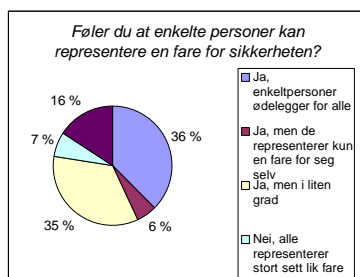
7 n=107 s=106	<p>Spørsmål:</p> <p><i>Mener du det er mulig å få fremmedlegemer inn på øyet selv om vernebriller (gangbriller) brukes?</i></p> <p>Evaluering av svar:</p> <p>Nesten samtlige av de ansatte som ble spurt om det var mulig å få fremmedlegemer inn på øyet ved bruk av gangbriller mente det var mulig. Dette er sterke argumenter som mest sannsynlig reflekterer virkeligheten. Spørsmålet er ment som en bekreftelse/avkreftelse på muligheten for å få noe inn på øyet ved bruk av gangbriller. Svarene er også i samsvar hva vi kom frem til i forsøket med dukken.</p> <p>Spørsmålet sier likevel ingenting om hvilke situasjoner man er utsatt for å få noe inn på øyet ved bruk av gangbriller, men svarene er en bekreftelse på at slike briller ikke alltid gir den nødvendige beskyttelsen.</p>
---------------------	--

8	Spørsmål: <i>Dersom du skal gjøre en arbeidsoppgave privat/på fritiden, ville du beskyttet deg med verneutstyr (etc) i samme grad som på jobb?</i>
	<p>n=107 s=107</p> <p>Evaluerings av svar: Vi skulle med dette spørsmålet vinkle sikkerheten på anlegget opp mot 24 -timers menneske. Gode holdninger er ikke noe man kun har på jobb. Spørsmålet står også i sammenheng med spørsmål 15, og vi vil prøve å vise at det er en sammenheng mellom fritid og arbeid. ”Din atferd – vår sikkerhet” er et slagord som brukes av Statoil, og som kjent starter en trygg atferd med gode holdninger. De fleste svarte at de bruker kun det mest nødvendige, selv om det også var noen som svarte at på grunn av jobb så er verneutstyr blitt en vane.</p> <p>Svarene viser også at holdningene til sikkerhet har et forbedringspotensial.</p>

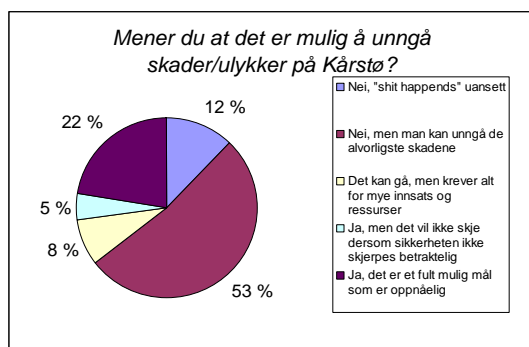

9	Spørsmål: <i>Føler du at enkelte personer kan representere en fare for sikkerheten?</i>
	<p>n=107 s=107</p> <p>Evaluerings av svar: En stor del av de som svarte på spørreskjemaet mente at enkeltpersoner ødelegger for alle. Er dette tilfellet, er det et område som det må tas tak i. Kollektiv avstraffelse kan i slike tilfeller være demoraliserende. Hvor det er mulig bør belønninger og straff/advarsler være individuelle. Det er viktig å være konsekvent på prinsipper for straff/advarsler og det bør i høyeste grad være systematisert. På denne måten er det mulig å ta tak i påstanden fra de ansatte, og eventuelt sile ut dem som ikke utfører en sikker jobb.</p>

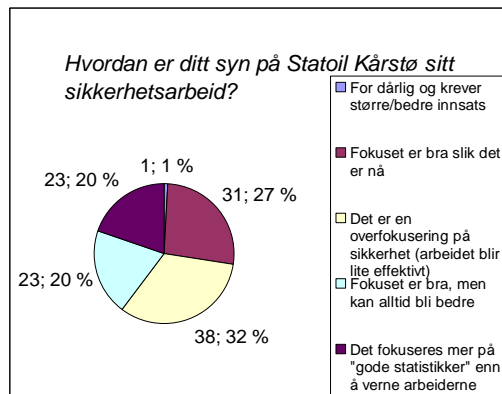

10	Spørsmål: <i>Mener du at det er mulig å unngå skader/ulykker på Kårstø?</i>
	<p>n=107 s=107</p> <p>Evaluerings av svar: Selv om null tankegangen er et viktig prinsipp for anlegget og for ledere, gjenspeiles dette ikke i like stor grad blant operatørene. De fleste som svare på spørsmålene mente enten at ”Nei, ”shit happens” uansett” eller ”nei, men man kan unngå de</p>

	<p>alvorligste skadene”.</p> <p>Slike svar gir i første omgang en assosiasjon til skjebne teorier, om at det som er ment å skje kommer til å skje. Eller til og med ”Murphys lov” om at det som kan gå galt, vil gå galt.</p> <p>Slike holdninger hører for de fleste til fortiden, likevel er det enkelte som fortsatt har et slikt syn på hendelser.</p> <p>Dersom det er mulig å få folk til å tro på at ulykker kan forebygges/unngås, er det et skritt i riktig retning.</p>
--	---

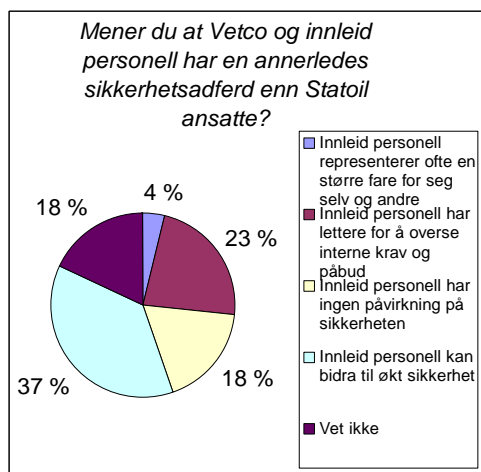

<p>11</p> <p>n=107</p> <p>s=106</p>	<p>Spørsmål:</p> <p><i>Hvordan er ditt syn på Statoil Kårstø sitt sikkerhetsarbeid</i></p> <p>Evaluerings av svar:</p> <p>Sammenheng mellom liv og lære er viktig. At Statoil Kårstø står frem som et forbilde og en inspirator til å utføre en sikker jobb er i seg selv svært viktig.</p> <p>Arbeidernes syn på Kårstø sitt sikkerhetsarbeid er med på å forme holdningene deres. I HMS håndboken til Statoil står det: ”Både vi, våre konkurrenter og kunder vurderes ut fra de HMS – resultater som oppnås”. En slik uttalelse kan gi inntrykk at ”gode statistikker” er et hovedmål med HMS. Svarene på spørreundersøkelsen viser at en del av arbeiderne sitter igjen med dette inntrykket.</p> <p>Noe mer oppsiktsvekkende er at så mange som 34 av 92 personer mener det er en overfokusering på sikkerhet inne på anlegget. Dette gjenspeiler at holdningene til sikkerhet ikke er tilfredsstillende og/eller at arbeiderne ikke vet nødvendigheten i alt HMS arbeidet.</p>
-------------------------------------	--

Figur 1: Tallene er oppgitt i antall personer (venstre) og antall prosent

12 n=107 s=105	Spørsmål: <i>Mener du at Vetco og innleid personell har en annerledes sikkerhetsadferd enn Statoil ansatte</i>
	<p>Evaluerings av svar:</p> <p>Her er de operatørene som svarte på spørreskjemaet ikke enig med Statoil-direktøren Knut Barland sin uttalelse om at innleid arbeidskraft er en av hovedfaktorene for de mange uønskede hendelsene den siste tiden. De fleste mener til og med at innleid personell kan bidra til å øke sikkerheten.</p> <p>Det må likevel tas et forbehold at flere av dem som svarte på spørreskjemaet er i denne situasjonen (er innleid).</p>

13 n=107 s=107	Spørsmål: <i>Har du gjennomført et oppdrag/jobb hvor det er gitt arbeidstillatelse, men du opplevde fare for egen sikkerhet?</i>
	<p>Evaluerings av svar:</p> <p>Svarene på dette spørsmålet er todelt.</p>

	<p>En del av arbeiderne svarte at de utfører jobber selv om de føler seg utrygg.</p> <p>Det bør være en aksept på arbeidsplassen for å slippe å utføre jobber som en føler seg utrygg i. At arbeiderne vurderer sikkerheten selv er positiv faktor i den operasjonelle sikkerheten som det bør oppmuntres til.</p> <p>Derimot tolkes det fra vår side som gode holdninger at det er så mange som svarer at de ikke utfører oppdrag som føles som usikker.</p>
--	---

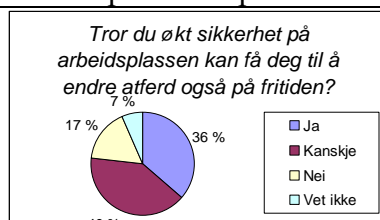
14	<p><i>Spørsmål:</i></p> <p><i>Nå følger noen spørsmål om fritid og jobb:</i></p>
n=107	<p>Evaluering av svar:</p> <p>Skal ved disse spørsmålene se på hvorvidt det er noen korrelasjon mellom fritid og arbeid.</p>

14a	<p><i>Spørsmål:</i></p> <p><i>1:Hender det at du ikke bruker sikkerhetssele i bil?</i></p> <p><i>2:Hender det at du ikke bruker verneutstyr på jobb?</i></p>
n=107 s=101	<p>Evaluering av svar:</p> <p>Det er en svak positiv korrelasjon på 0,578 mellom de som svarte ja på begge disse spørsmålene. Dette er indisier på at det er en viss sammenheng mellom de som ikke bruker sikkerhetssele i bil og de som ikke bruker verneutstyr.</p> <p>På samme måte er det en korrelasjon på 0,581 mellom de som svarte nei på begge disse spørsmålene og 0,419 mellom dem som svarte nei på første spørsmål og ja på andre.</p> <p>Selv om alle disse korrelasjonene er forholdsvis små, peker alle i samme retningen om at holdningene til sikkerhet på arbeidsplassen reflekteres tilbake på fritiden (og motsatt).</p>
14b	<p><i>Spørsmål:</i></p> <p><i>1:Snakker du i mobiltelefon uten håndfri (handsfree) mens du kjører bil?</i></p> <p><i>2:Hender det at du sykler rundt på jobb og har verktøy/utstyr med deg (i hendene)?</i></p>
n=107 s=104	<p>Evaluering av svar:</p> <p>Her viser tallene at det ikke er noen spesiell sammenheng mellom hvem som snakker i mobiltelefon mens de kjører bil og hvem som sykler med verktøy.</p>

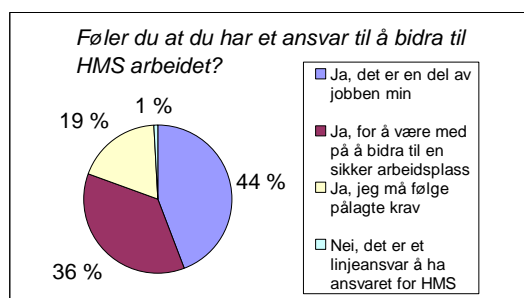
14c	<i>Spørsmål:</i> 1:Hender det at du er svært trøtt når du kjører bil? 2:Hender det at du er svært trøtt når du utfører et arbeidsopdrag?
n=107 s=106	Evaluering av svar: Dette spørsmålet viser heller ikke at det er en sammenheng i å være trøtt på jobb og være trøtt når man kjører bil. Resultatene viser likevel at det er merkbart færre som er trøtt på jobb enn når de kjører bil.

14d	<i>Spørsmål:</i> 1: Leser du advarslene når du skal bruke verktøy/utstyr hjemme (elektriske/mekaniske apparater (barbermaskin, motorsag etc.), kjemikalier (lim/limpistol, maling etc.) etc.) 2: Leser du alltid prosedyrene når du skal bruke verktøy/utstyr på jobb?
n=107 s=102	Evaluering av svar: Her er det fullstendig korrelasjon mellom de som sa ja på første spørsmålet og ja på andre spørsmålet. Alle som leser advarsler hjemme, leser også prosedyrene på jobb. Videre viser resultatene at halvparten av dem som ikke leser advarslene hjemme, heller ikke leser prosedyrer på jobb.

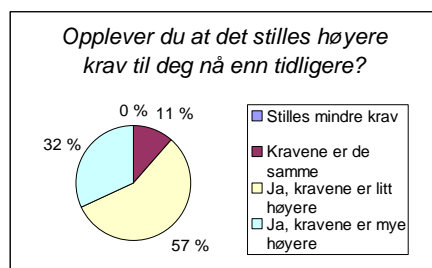
15	<i>Spørsmål:</i> Tror du økt sikkerhet på arbeidsplassen kan få deg til å endre adferd også på fritiden?
n=107 s=107	Evaluering av svar: Så mange som 82 av 107 mente at økt sikkerhet på arbeidsplassen kan få dem til å endre (bedre) sikkerheten også på fritiden. Disse tallene illustrerer at vi er 24 timers mennesker, og holdningene på arbeidsplassen er noe som tas med hjem. Selv om fritiden hører til privatlivet, vil en økt fokusering på 24 timers mennesket, mest sannsynlig ha en tilsvarende effekt andre veien. Økt fokus på bedre sikkerhet på fritiden vil gi økt sikkerhet på arbeidsplassen.

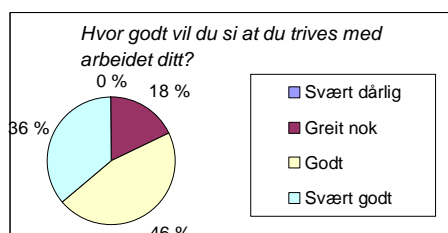
16	<i>Spørsmål:</i> Føler du at du har et ansvar til å bidra til HMS arbeidet?
n=107 s=107	Evaluering av svar: Nesten samtlige føler at HMS er en del av sitt ansvar. Dette er gode holdninger som det må spinnnes videre på. Dette gir et inntrykk av at de fleste har forståelse for viktigheten av et førsteklasses HMS arbeid.

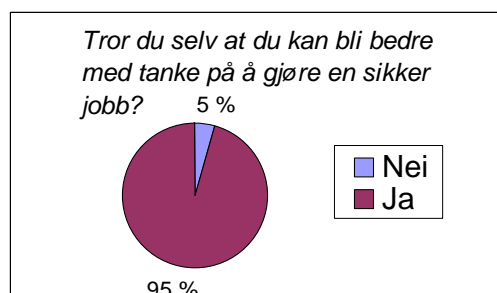
17	Spørsmål: <i>Opplever du at det stilles høyere krav til deg nå enn tidligere ?</i>
n=44 s=44	Evaluering av svar: Det at nesten samtlige mener at det stilles høyere krav til dem, er en indikasjon på at Kårstø virkelig har gått inn for å gjøre noe for å bedre sikkerheten. Det er spesielt dem som har vært på anlegget lenge som mener at det stilles mye høyere krav til dem.

18	Spørsmål: <i>Hvor godt vil du si at du trives med arbeidet ditt?</i>
n=44 s=44	Evaluering av svar: Ingen som svarte på undersøkelsen mistrivdes på jobb. Et godt arbeidsmiljø er et av mange kriterium for å gjennomføre en sikker jobb. Legges forholdene til rette avler et godt arbeidsmiljø gode holdninger.

19	Spørsmål: <i>Tror du selv at du kan bli bedre med tanke på å gjøre en sikker jobb?</i>
n=44 s=44	Evaluering av svar: Nesten samtlige som svarte på spørreundersøkelsen mente de kunne bli bedre med tanke på å gjøre en sikker jobb. Selv om dette er sterke argumenter for å si at forholdene ikke er optimale, er det likevel en kilde til forbedringer. Operatører som vet de kan bli bedre, er et perfekt grunnlag for å skape nye og bedre holdninger samt øke bevisstheten på HMS.

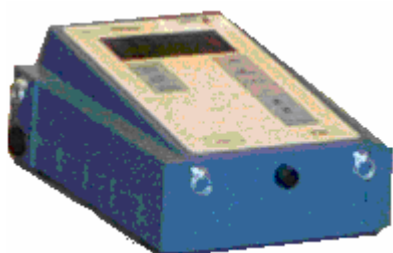

V4 Forsøk

V4.1 Fremgangsmåte ved støvmåling

UTSTYR:

8520 DustTrak (bilde), vinkelsliper, verneutstyr (briller, hansker, hørselsvern, hjelm, kjeledress)

Vi skal måle total støvmengde.

Fremgangsmåten tar utgangspunkt i NILU: "Fremgangsmåte for prøvetaking av støv".

- 1) Still inn strømningshastigheten på pumpen til 1,7 l/min (avlesning på kulen skjer på midten).
- 2) Still inn hvilket log intervall du vil ha (1) ved å holde LOGGER INTERVALL tasten nede til du får ønsket intervall.
- 3) Hold inne sample knappen til det blinker (ca 5 sek). Nå er instrumentet klar til måling (gjøres når målingen skal starte).

I fortesten kastet vi nå rundt en desiliter metallstøv opp i luften. Vi ventet ca. 1 minutt før vi startet målingen.

I selve forsøket slipte vi i rundt 10 minutt på et stykke metall. Nesten umiddelbart etter slipingen starte vi målingen.

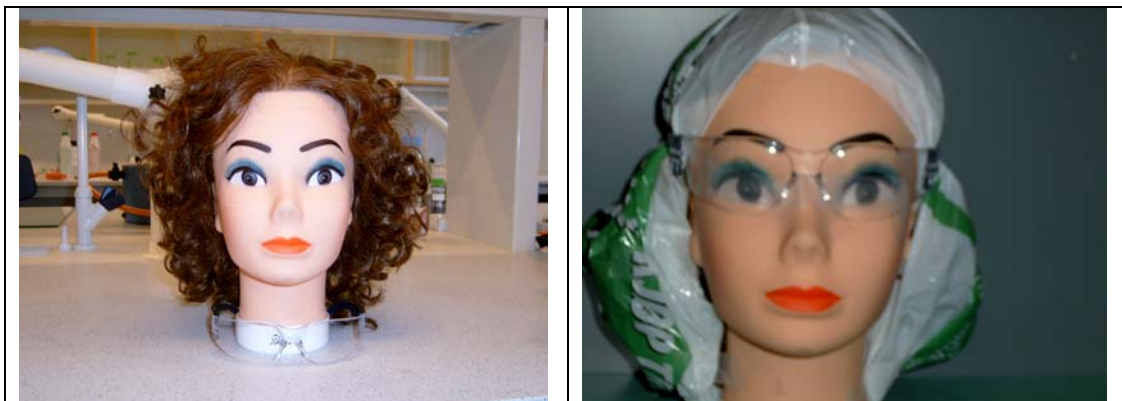
Etter måling har blitt foretatt i 15 min, trykk en gang på sample knappen igjen.

Deretter plugges instrumentet til PC ved hjelp av usb, slik at verdiene kan hentes ut.

- 1) Trykk file og deretter Receive.
- 2) Trykk på Test og deretter Receive.
- 3) Klikk på testen og New graph.
- 4) Klikk på test igjen og OK. Nå skal dere få opp grafen. Denne printes ut. Lukk deretter skjermbildet. Pass på at du ikke lukker hele programmet.
- 5) Trykk deretter på knapp View data. Print ut disse.
- 6) Trykk View rapport. Print denne (se vedlegg V4.3.1).

V4.2: Bilder

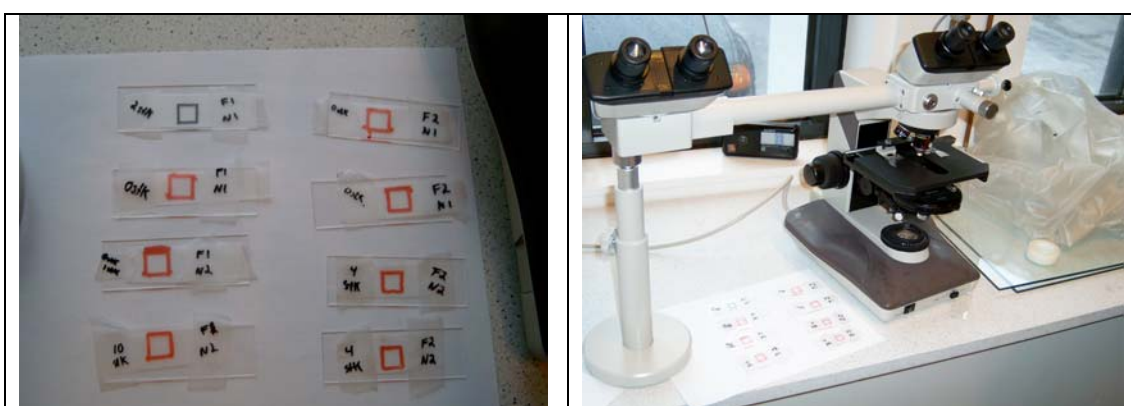
I dette kapittelet er en oversikt over noen bilder tatt under forsøket.

Ovenfor vises dukken som ble brukt til å gjennomføre testen. Til høyre har vi satt på gangbriller og tatt bort håret.

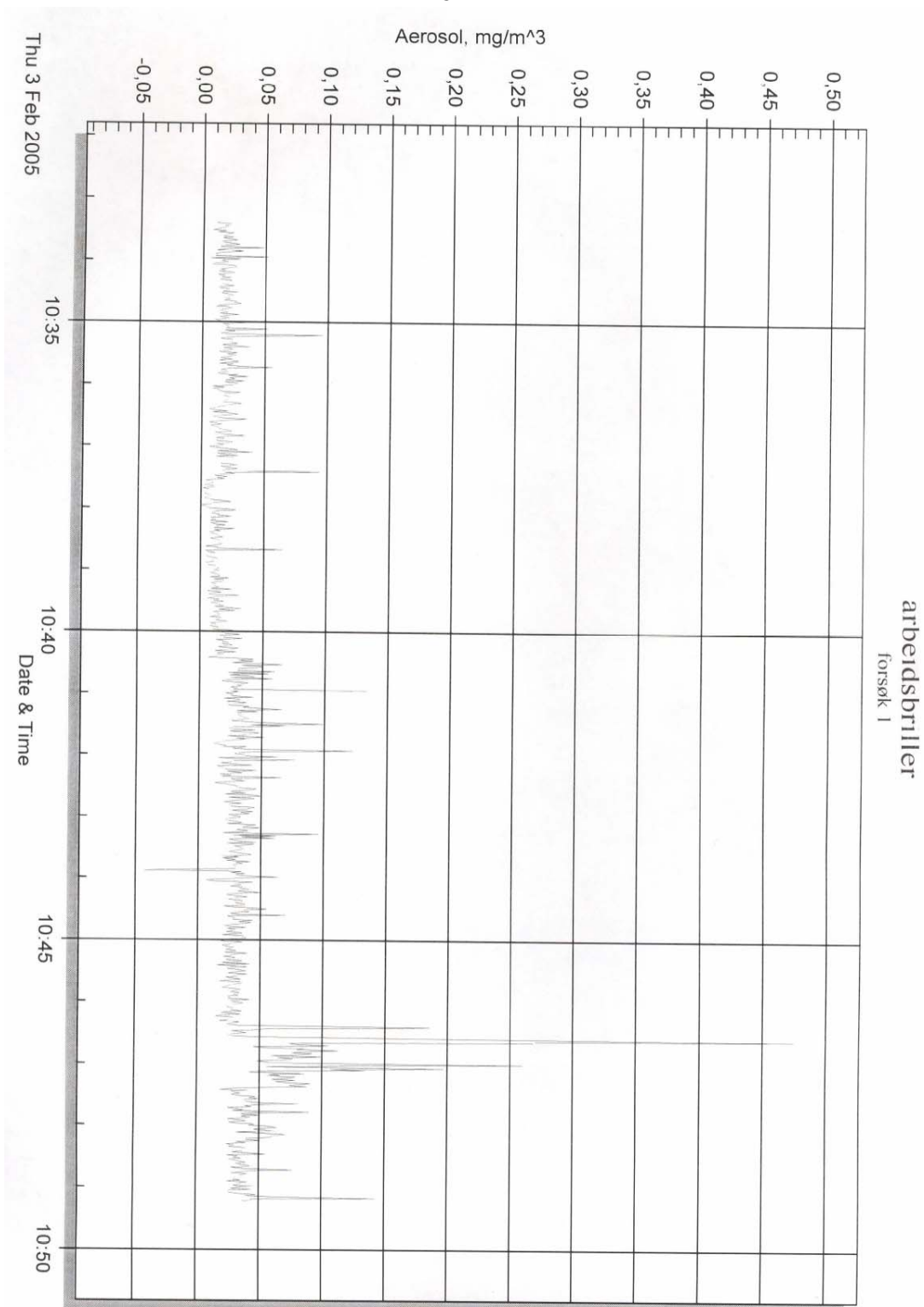
Når vi gjennomførte testen slipte vi på et metallstykke i ca 10 minutt. Deretter startet vi støvmåleren og eksponerte dukken for støv i ca 15 minutt.

Når testen var over tok vi med oss dukken med den dobbelsidige tapen for å studere dem i mikroskop. Vi forstørret 400 ganger og telte antall fremmedlegemer per kvadratcentimeter.

V4.3 Resultater:

V4.3.1 Graf over støvkonsentrasjon over tid

Viser grafen over støvkonsentrasjonen, etter vi hadde slipt på metallet

V4.3.2 Antall fremmedlegemer

Vi gir i dette vedlegget en oversikt over hvor mange fremmedlegemer vi observerte på en kvadratcentimeter av de syntetiske øynene.

Resultatene viser både funnene etter fortesten og etter selve forsøket.

Fortest	1	Forsøk	4
Høyre øye		Høyre øye	
Fortest	10	Forsøk	4
Venstre øye		Venstre øye	

I laboratoriet forstørret vi de syntetiske øynene 400 ganger. Det var med denne forstørrelsen lett å identifisere at støvpartiklene var metall.

Støvkonsentrasjonen (se vedlegg V4.3.2) holdt seg omtrent lik i både fortesten og i forsøket.

Flere av metallpartiklene som var kommet inn på øyet, var taggete og hadde spisse kanter. Partiklene ble konstatert til å være relativt små (mellom 50 og 500 μm), men den nøyaktige størrelsen var vanskelig å avgjøre.

V4.4 Sammendrag av oppfølgende intervju med øyespesialist:

Som en oppfølging av forsøket, ville vi få kommentert forsøkets resultater, samt hvorvidt det var et realistisk forsøk. Øyespesialisten vi intervjuet var Kjell Gunnar Gundersen ved Haugesund Medisinske senter.

Gundersen mente at opplegget våres var relativt realistisk hvis hensikten var å påvise partikler.

Gjennom intervjuet med øyespesialisten fikk vi vite at det støvet som fås på øyet etter at det er slipt ikke er noe skadelig for øyet. Øyet har mange forskjellige beskyttelses mekanismer, blant annet at øyelokket blinker, og fremprovoserer en tårefilm som beskytter mot fremmedlegemer (tenker her på støvpartikler).

Det som kan skade øyet er hvis fremmedlegemer kommer med høy fart og treffer hornhinnen. Også når fremmedlegeme er varmt vil skade på øyet oppstå.

Dersom en går med støvpartikler innpå øyet over tid, vil ikke dette utvikle seg på samme måte som om støvpartikkelen kommer innpå øyet med fart og/eller varme.

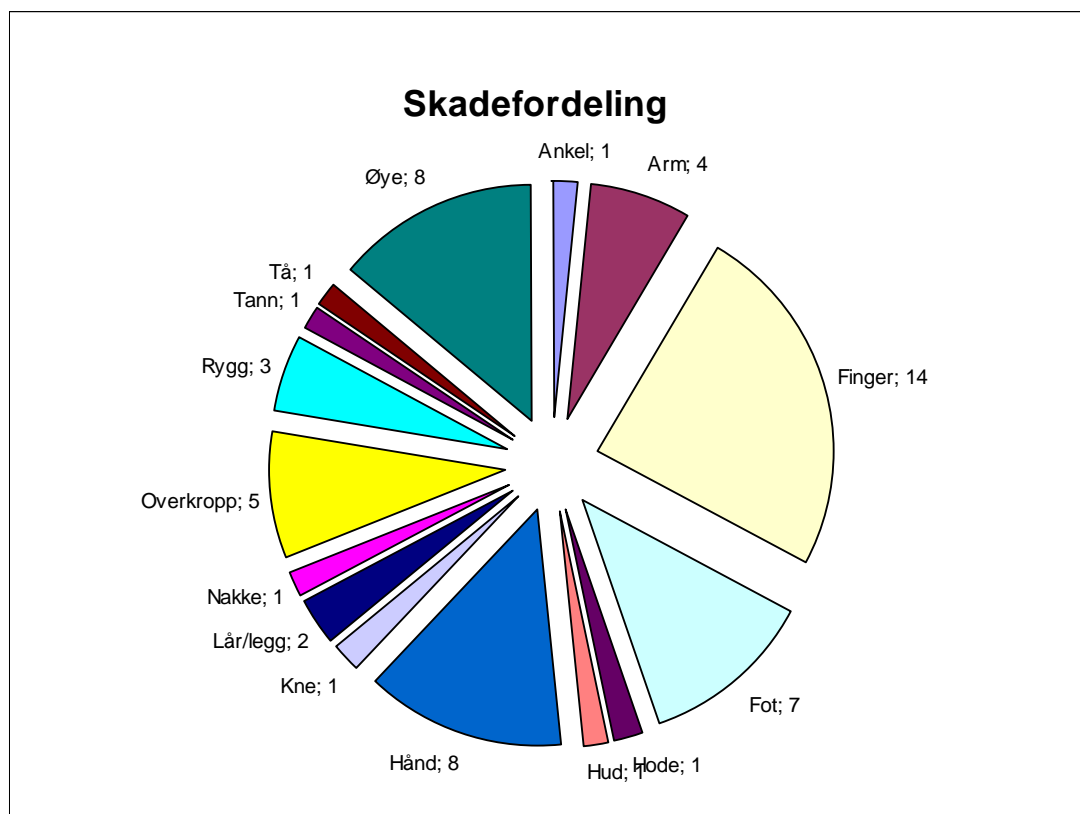
Videre kunne han opplyse oss om at hvis en støvpartikkel perforerte øyeeple og kom inn i selve glasslegemet, ville metallet fra støvpartikkelen virke toksisk på øyet. Dette ville naturligvis kunne gjøre store skader øyet, og var viktig å få ut snarest mulig.

Avslutningsvis sa han at man reduserer de alvorlige skadene ved bruk av vernebriller med 98 %. Hvis du mister synet ved å ikke bruke slike briller, så mister du som regel livet også.

V5 Statistikk ved Kårstø

I dette vedlegget er den mest relevante statistikken for Kårstø presentert.

V5.1 Skadefordeling

Oversikt over skadefordelingen ved anlegget (2004). Fordelingen er gitt i antall skader. Man ser blant annet at øyeskader er fremtredende.

V5.2 RUH

RUH PR. 250 TIMER							
	Mekanisk	Manag.	E,I&T	Isolering	Stillas	Draupner	Totalt
1997	3,10		0,96	1,18	1,92	0,00	0,63
1998	1,73		0,54	1,24	2,66	0,00	0,69
1999	0,91		3,25	1,16	0,87	0,00	2,53
2000	0,83		2,90	1,07	2,69	0,00	0,90
2001	0,53		1,72	1,10	1,44	0,81	1,13
2002	0,81	1,17	1,63	1,37	1,34	1,25	1,29
2003	0,98	1,39	1,09	1,20	1,31	1,17	1,15
2004	1,31	1,36	1,31	1,13	1,05	1,47	1,21

Oversikt over hvor mange RUH som er blitt skrevet

V6 Prosjektets fremdriftsplan

